Rakennusliiton jäsenlehti

Rakentaja

2/2022

TYÖPAIKKAKUOLEMAT LASKUSSA
Työtapaturmia rakennusalan yrityksissä oli yhtä paljon kuin vuonna 2020. s. 10

VARUSTEILLA ON VÄLIÄ
Porin monitoimitalon työmaalla panostetaan työvaatteisiin ja suojavarusteisiin. s. 30

TEEMA
Työturvallisuus ja -terveys

Turvallisuus

Työturvallisuus vaatii jatkuvaa kehittämistä, kolme työsuojeluvaltuutettua kertoo. s 20

RAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUKSISTA SOPU. S. 4

Johanna Hellsten on kirjoittanut rakennusalasta vuodesta 2001, eikä ole vieläkään saanut siitä tarpeekseen.

Ay-liike on solidaarinen, onhan?

SUOMALAISET ovat ottaneet ennennäkemättömällä tavalla ukrainalaisten hädän omakseen. Tavalliset kansalaiset osoittavat mieltään, keräävät avustustarvikkeita ja lahjoittavat rahaa Venäjän hyökkäyksestä kärsivään maahan. Yritykset ovat lähteneet mukaan kovempiin pakotteisiin, kuin mitä pitkään aikaan on millekään maalle kohdistettu. Kansainvälinen ay-liike on ilmaissut solidaarisuutensa sekä rahallisena että henkisenä tukena.

SUOMI ON MYÖS – muiden Euroopan maiden tapaan – ottamassa sotaa paenneita ukrainalaisia turvaan. Sosiaalinen media on täyttynyt tarjouksista majoittaa tulijoita ja elinkeinoelämä on polkaissut EK:n johdolla käyntiin projektin, jolla ukrainalaisille saadaan työpaikkoja. Työ on monelle olennainen osa identiteettiä, edellytys sille, että tuntee olevansa arvokas ja tarpeellinen.

KUINKA PITKÄLLE suomalaisten rakkaus ukrainalaisia kohtaan kantaa? Kauanko kestää, että me hiukan unohdamme ja ärrymme taas, kun kaupassa kuuluu vieraita kieliä?

SUOMESSA ON JO tuhansia ukrainalaisia töissä esimerkiksi maatalous- ja rakennusalalla. Maataloudesta en tiedä, mutta rakennusalasta tiedän sen verran, että alallamme on jo perinnettä ukrainalaisten työntekijöiden hyväksikäytöstä. Teetetään ilmaisia lauantaitöitä ”harjoitteluna”, tehdään työntekijöistä kevytyrittäjiä heidän tietämättään, maksetaan alipalkkaa ja rikotaan työaikalainsäädäntöä. Rakennusliitolla saisi olla kolminkertainen määrä työntekijöitä, jotta jo nykytilanteessa olisi jotain mahdollisuuksia auttaa kaikkia hyväksikäytön kohteeksi joutuneita ulkomaisia työntekijöitä.

HYVÄKSIKÄYTTÄJÄT hierovat rasvaisia käsiään, kun Suomeen saapuu tuhansia hädänalaisia ihmisiä, joiden kielitaito ja tietämys ei välttämättä suojaa heitä riittävästi kepuliyrittäjiltä. Ukrainasta paetaan sotaa ja hirmutekoja, mukana mahdollisesti vain reppu ja lapset. Vailla tietoa tulevaisuudesta.

RAKENNUSLIITOLLA on vahva ketju luottamus- ja yhteyshenkilöitä työmailla. Luottamusmiehillä on laajat tiedonsaantioikeudet, joita uusi tessi vielä entisestään parantaa. Tulevien kuukausien aikana ihan jokaisen on syytä pitää silmänsä auki työmaalla; ei ole rakennustyöntekijöiden eikä sotaa paenneiden etu, että ”uutta työvoimareserviä” otetaan käyttöön epäreiluin työehdoin. Sitä eivät ansaitse ukrainalaiset eivätkä liiton uskolliset jäsenet. ¶

Rakennusalalla on jo perinnettä ukrainalaisten työntekijöiden hyväksikäytöstä.

→ Tässä numerossa

JOHANNA HELLSTEN

26 Turvakenkien valinnassa kannattaa olla tarkkana.

”Työväenluokkainen lapsuudenkoti nousee esiin merkittävimpänä työväenluokkaan samaistumista selittävänä tekijänä.”

–AINO TIIHONEN

TIINA HAUTAMÄKI

14

LEHTIKUVA

38 Työterveyslaitos tutkii työmailla altistumista kvartsipölylle.

TAÏGA RAPINAT

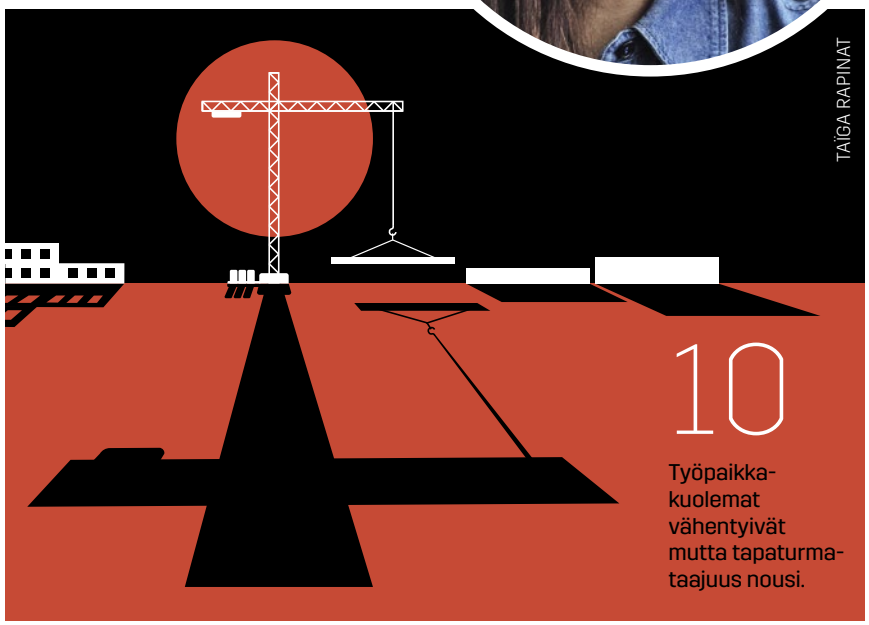

10 Työpaikkakuolemat vähentyivät mutta tapaturmataajuus nousi.

VAKIOT

2 Pääkirjoitus
4 Ajankohtaista ja puheenjohtajan palsta
9 Valtakunta
14 Henkilö
18 Rakentajan terveys
45 Vierailija
46 Laki ja oikeus
50 Kulttuuri
52 Kevyttä

KANNEN KUVA: JUKKA NISSINEN

JUKKA NISSINEN

20 Työsuojeluvaltuutetun työkenttä on laaja ja monipuolinen.

KUVA: JOHANNA HELLSTEN

Palkat nousevat kesäkuun alusta alkaen

Rakentajille uudet ”tessit”

TES-neuvottelut saatiin maaliin vaikeassa neuvottelutilanteessa.

RAKENNUSLIITON kaikilla sopimusaloilla ensimmäisen sopimusvuoden palkankorotus on 2 prosenttia. Palkkoja korotetaan 1.6.2022 jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen. Sopimus on kaksivuotinen. Myös muun muassa kesken olevia urakoita ja työehtosopimuskohtaisia urakkahintoja korotetaan 2,0 prosenttia. Sama korotus koskee myös työehtosopimusten rahamääräisiä lisiä sekä henkilöstön edustajan erilliskorvauksia.

Sopimuksessa ei ole paikallisia eriä, eli korotus tulee kaikille täysimääräisenä. Vuoden 2023 palkankorotuksista sovitaan marraskuun loppuun mennessä tänä vuonna tai muussa tapauksessa sopimus voidaan irtisanoa päättymään helmikuun lopussa 2023.

Palkkaratkaisu on kustannusvaikutukseltaan sama kuin muilla sopimuksen tehneillä ammattiliitoilla. Myös korotusajankohdan 3 kuukauden viivytys vastaa niin sanottua yleistä linjaa. Ilman pitkää ja raskasta lakkoa ei tässä tilanteessa ollut mahdollista saada irtiottoa muiden saavuttamasta tasosta, Rakennusliiton hallitus arvioi sopimusta tehtäessä.

– Arviomme oli, että liiton jäsenistöllä ei nyt ollut laajasti halua työtaisteluihin, ja se on ollut myös palaute kentältä, Rakennusliiton varapuheenjohtaja **Kimmo Palonen** sanoo.

Luottamusmiesjärjestelmää vahvistetaan

Luottamusmiehen tiedonsaantioikeutta koskeviin määräyksiin lisättiin teksti, jonka mukaan uuden työntekijän perehdytyksen yhteydessä tälle on annettava työntekijöiden edustajien yhteystiedot. Työnantajan on myös

TEKSTI: JANNE MÄKINEN **KUVAT:** JOHANNA HELLSTEN, TAPIO JÄÄSKELÄINEN, SALLA VIRTANEN

KUVA: TAPIO JÄÄSKELÄINEN

Työnantajat ottavat vastuun varusteiden puhtaanapidosta, huollosta ja mahdollisista tarkastuksista.

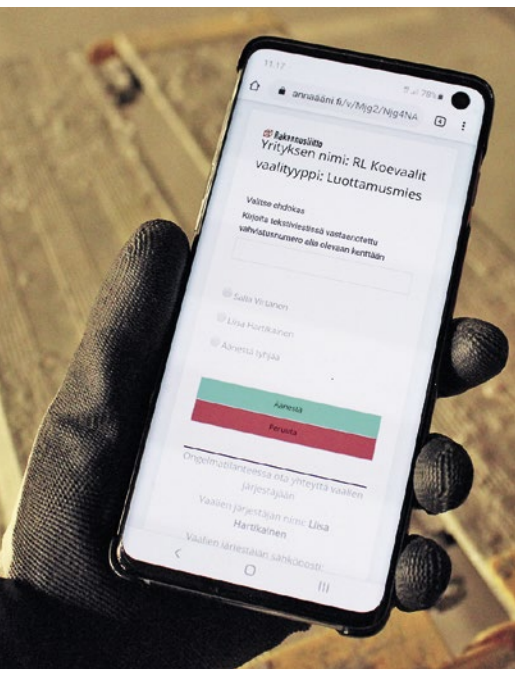

KUVA: SALLA VIRTANEN

Työnantajan on nyt luovutettava tarpeelliset yhteystiedot henkilöstön edustajien vaalin järjestämistä varten, joka voidaan järjestää esimerkiksi sähköisesti Vaalimylly-ohjelmalla.

Matkakorvauksia ei sovita TES:n yhteydessä

RAKENNUSLIITON JÄSENISTÄ osa kuuluu verottajan hyväksymiin erityisaloihin, joilla on mahdollisuus vähentää matkakustannukset oman auton käytön mukaan kaikissa tilanteissa ilman omavastuuta ja ylärajaa. Hallitus korotti helmikuussa matkakuluvähennystä oman auton käytössä 0,30 euroon/km (aiemmin 0,25 €/v.). Lisäksi muilla kuin erityisaloilla (kiinteä työpaikka) matkakuluvähennysten katto nostettiin väliaikaisesti 8 400 euroon (aiemmin 7 000 €/v.).

Rakennusalalla maksetaan myös liittojen välillä sovittuja kulukorvauksia päivittäisistä matkakuluista. Näistä sovitaan liittojen välillä vuoden vaihteessa, seuraavan kerran siis joulukuussa tänä vuonna. Näiden kulukorvausten korottamista on vaadittu polttoaineen hinnannousun takia.

– Polttoaineen hinnan nousu osuu kiistatta todella pahasti rakentajiin. Ei kuitenkaan olisi järkevää yhdistää matkakulujen korvauksia TES-neuvotteluihin, kuten joissakin puheenvuoroissa on vaadittu. Verovähennysoikeudesta miinustetaan TES:n mukaiset, työnantajan verottomana maksamat päivittäiset matkakorvaukset. Ei siis ole järkevää uhrata palkankorotusvaraa matkakorvauksiin, sillä ne leikkautuvat lopullisessa verotuksessa, **Kimmo Palonen** muistuttaa.

Palonen arvioi, että voimistuva inflaatio, jota myös polttoaineiden hintojen nousu vauhdittaa, nousee väistämättä vaikuttamaan syksyllä koittaviin palkkaneuvotteluihin.

luovutettava tarpeelliset yhteystiedot henkilöstön edustajien vaalin järjestämistä varten.

– Pidän hyvin tärkeänä asiana luottamusmiesten valintaan ja tiedonsaantiin liittyviä parannuksia, sillä muutamilla muilla aloilla luottamusmiesjärjestelmä halutaan romuttaa kokonaan, Palonen toteaa.

Toinen merkittävä parannus koskee suojavaatteiden ja -varusteiden puhtaanapitoa. Nykyisin osa rakentajista joutuu vastaamaan itse työvaatteiden pesusta. Nyt työnantajat ottavat vastuun varusteiden puhtaanapidosta, huollosta ja mahdollisista tarkastuksista. Toteutustapa sovitaan paikallisesti 28.2.2023 mennessä.

Sopimusalojen tärkeimmät muutokset

Myös alakohtaisiin teksteihin saatiin muutoksia. Muutokset julkaistaan Rakennusliiton verkkosivuilla ja uudet palkkataulukot (tes-lennäkit) saadaan jakoon samaan aikaan tämän lehden ilmestymisen kanssa. Kokonaan uudet työehtosopimukset julkaistaan sen jälkeen, kun sopimusosapuolet ovat tarkastaneet ne. Muutokset julkaistaan myös Rakentajan numero 3/2022 liitteenä.

Talonrakennusalalla lisätään sopimukseen ammattinimike taakan kiinnittäjät (alamiehet) palkkaryhmiin III–VI. Alamiehellä tulee jatkossa olla työnantajan antama kirjallinen lupa ja työnantajan on varmistuttava ennen luvan antamista työntekijän ammattitaidosta. Alamiehellä tulee olla muista työntekijöistä erottuva huomiovärivarustus.

Talonrakennuksen sopimuksessa työntekijöiden edustajien ajankäyttö yhdenmukaistetaan ja on jatkossa työsuojeluvaltuutetulla ja luottamusmiehellä sama, 0,291 x edustettavien työntekijöiden määrä. Näin saatu luku ilmoittaa työstä vapautuksen tunti-

→

määrän 4 viikon jaksossa. Ainoastaan työmaan tsv/yhteysmiehellä on oma kerroin 0,350.

Talotekniikan sopimuksessa saatiin pieni parannus sairausajan palkan maksamiseen alkavassa työsuhteessa. Ammatilliseen koulutukseen saatiin uusi korvaus matka-ajasta päivittäisten matkakustannusten korvausten (15.1) mukaisesti. Urakkahinnoittelua parannetaan monilta osin ja muun muassa sprinkler-urakoiden hinnoittelu saatiin osaksi työehtosopimusta.

Maalausalalla keskeisin muutos on liittojen välinen tulkinta suojavaatteiden puhtaanapitoa koskevasta sopimuksesta.

Vedeneristyksen sopimuksessa uudistetaan urakkahinnoittelua.

Lattianpäällystysalalla saatiin tarpeellinen suojamääräys urakkatyötä koskien. Urakkatyötä ei voi teettää työntekijöillä, joiden ammattitaito ja työnopeus ei ole kehittynyt tarpeeksi ja he eivät saavuttaisi urakassa palkkaryhmä II mukaista ansiota.

Infra-alalla uudistetaan vuosilomasopimusta. Siirtymäajan jälkeen eli 1.4.2023 alkavan lomavuoden alusta lomaraha määräytyy prosenttiperusteisesti lakiperusteen sijasta. Lomaraha on siirtymäajan jälkeen 18,5 prosenttia. Sama muutos koskee maanrakennusalaa.

Asfalttialalla toteutetaan TES:n kokonaisuudistus, jota on valmisteltu vuosien ajan.

Rakennustuoteteollisuuden osalta tekstimääräyksiin ei tällä kierroksella tullut muita kuin kaikkia sopimusaloja koskevia määräyksiä. ¶

Yhteinen kannanotto kevytyrittäjyyteen

Työ järjestettävä työsuhteiseksi

VIIME VUOSIEN uusi ilmiö on se, että usein törkeimmät työntekijän hyväksikäyttötapaukset tehdään ns. kevytyrittäjyyden varjolla. Osin näihin ”yrittäjäsopimuksiin” harhautetaan esimerkiksi vasta alalle valmistuneita nuoria, mutta pääosin kyseessä on ulkomainen työvoima. Kieltä osaamattomilla työntekijöiltä on otettu allekirjoituksia papereihin, joiden merkitystä he eivät ymmärrä. Ongelma on alalla yhteinen ja heikentää myös reilusti toimivien alan yritysten asemaa.

Työehtosopimusten allekirjoituspöytäkirjoihin liitettiin liittojen yhteinen kannanotto kevytyrittäjyyden osalta. Sen mukaan asianmukainen toiminta yhteisellä työmaalla edellyttää, että alihankkijan ja vuokratyövoimayrityksen henkilöstön asema on järjestetty työsuhteiseksi.

Kannanotto kokonaisuudessaan

”UTS-sopimuksen mukaan ulkopuolisen työvoiman käyttöä tapahtuu kahdessa muodossa: alihankintatyönä ja työvoiman vuokrauksena. Työmarkkinoille on leviämässä kevytyrittäjyyden konsepti. Kyseessä on työsuhteessa tehtävän työn ja aidon yrittäjätoiminnan väliin luodusta järjestelystä, jossa mm. tapaturma-, työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut siirtyvät kevytyrittäjän itsensä hoidettavaksi. Kevytyrittäjyydestä aiheutuu lisäksi kustannuksia laskutus- ja maksupalveluista ja yrittäjävoiton mahdollisuus on usein epärealistinen.

Tilaajayritysten kannalta kevytyrittäjyyteen liittyy ongelmia mm. sosiaalivakuutusmaksujen suorittamisen, tapaturmavakuuttamisen sekä työehtojen toteutumisen näkökulmasta.

Talonrakennusteollisuus ry ja Rakennusliitto ry katsovat, että toimittaessa yhteisellä työmaalla vastuusuhteiden selkeys on ensiarvoisen tärkeää. Kevytyrittäjyys on ristiriidassa alan yritysten yhteiskunnallisen vastuun ja sosiaalisesti kestävän työelämän tavoitteiden kanssa. Tilaajien asemassa toimivien yritysten on syytä varmistua siitä, että ulkopuolisen työvoiman käyttö tapahtuu työehtosopimuksen ja tämän suosituksen mukaisesti. Se tarkoittaa, että alihankkijan ja vuokratyövoimayrityksen henkilöstön asema on järjestetty työsuhteiseksi.”

Palonen: Hyvä ensiaskel

Kimmo Palosen mukaan alan yhteinen tahtotila on, että työntekijöiden oikeuksia polkevat ja kilpailutilannetta sotkevat toimijat saadaan alalta pois.

– Tämä on yhteinen tahtotila ja teemme kaikkemme, jotta näin tapahtuu. Kyseessä on kuitenkin ensiaskel, paljon työtä on vielä tehtävä, että työmaat saadaan siivottua.

Osallistu Rakentaja-lehden lukijatutkimukseen ja arvontaan!

Haluamme tietää, mitä mieltä olet Rakentaja-lehdestä. Mikä on hyvää, mikä huonoa? Minkälaisia juttuja luet lehdestä ja mistä aiheista toivoisit lisää tietoa? Nyt on mahdollisuus vaikuttaa siihen, minkälaista lehteä teemme teille jatkossa.

Osallistu kyselyyn osoitteessa: ***https://rakennusliitto.fi/lukijatutkimus/***

Kysely aukeaa 30.3.2022.

Vastaajien kesken arvotaan 3 kappaletta 300 euron arvoisia älykelloja.

Kimmo Palonen
on Rakennusliiton
varapuheenjohtaja

Taipuu vaan ei katkea

”SÄ OLET SUOLAHEINÄ LUODOLLA, se taipuu tuulessa mut ei katkea” laulaa taiteilija **Liisa Ruuska**. Laulun kertosäe kuvaa osuvasti suomalaista työehtosopimusjärjestelmää. Muutamien työnantajajärjestöjen märkä uni yrityskohtaisesta, sanelluin ehdoin toteutettavasta sopimusjärjestelmästä kuivuu kokoon mitä pidemmälle työehtokierros etenee.

Metsäteollisuus ry lopetti yleissitovien työehtosopimusten solmimisen. Myös Teknologiateollisuus ry yritti samankaltaista ilmaveiviä hieman toisinlaisin askelmerkein. Vaikka kierros on vielä kesken voi jo nyt kysyä: miten jalka osui lankulle noin niin kuin omasta mielestä?

Paperiliitto on solminut lähes kaikkiin alan yrityksiin sopimuksen, joka pohjautuu vanhan yleissitovan työehtosopimuksen palkka ja tekstimääräyksiin. UPM on tietenkin oma lukunsa ja siellä asiat ovat vielä auki. Teknologiateollisuuteen syntyi lopulta yleissitova työehtosopimus. Alan työnantajista valtaosa liittyi uuteen yhdistykseen ja näin ollen yleissitovuuden kriteerit saavutettiin. Hatunnosto Teollisuusliitolle, pokka ei pettänyt vaan sopimuksesta alettiin neuvotella vasta sitten kun tiedettiin sopimuksen kattavuus. Entinen valtakunnansovittelija, nykyinen Teknologiateollisuus ry:n varatoimitusjohtaja **Minna Helle** pelasi itsensä ulos työmarkkinapöydistä – ei muuten tule ikävä.

Tunnustusta täytyy antaa rakennusteollisuuden työnantajaliitoille. Vaikka nuukailijoita ovatkin, ymmärtävät kuitenkin yleissitovien työehtosopimusten tärkeyden rakentamisen toimialoilla. Sopimusten tekemistä Rakennusliiton kanssa ei kyseenalaistettu koko neuvotteluprosessin aikana.

Teollisuusliitto joutui valtavan urakan eteen, koska mekaanisen metsän-, puusepänteollisuuden aloilla aloitettiin yrityskohtaiset tes-neuvottelut. Yrityksille saattoi tulla yllätyksenä se, että vastapuolena neuvottelupöydissä olikin Teollisuusliitto. Kuvitelmat työehtojen ja palkkojen sanelusta työntekijöille karisivat yritys kerrallaan, kun sopimuksia alkoi syntyä. Solmittujen yrityskohtaisten työehtosopimusten peitto on nyt yli 80 prosenttia.

Miten tässä näin kävikään? Siksi, että sopimusten tehneiden yritysten työntekijät ovat riittävissä määrin järjestäytyneet Teollisuusliittoon. Loput vajaa 20 prosenttia vielä sopimusten ulkopuolella olevista työntekijöistä työskentelevät yrityksissä, joissa liiton jäsenyys on vähäinen tai sitä ei ole ollenkaan. Summa summarum, yhdessä on enemmän kuin yksin. Yksinkertainen ja ymmärrettävä asia: turvaa työehtosi, liity liittoon. Kaikesta ay-liikkeeseen kohdistuvasta negatiivisesta maalittamisesta huolimatta ihmiset ymmärtävät, mistä lopulta on kyse. Sankaritarinat omat työehtonsa paremmin ilman liittoja sopivista kellokkaista ovat vähenemään päin.

Kun nousuvesi laskee, paljastuu se, ketkä olivat uimassa ilman housuja. Hyvin pienessä osassa yrityksiä on resursseja ja osaamista solmia työehtosopimuksia. Ammattiliitoilla sitä osaamista on. Tämän tosiasian edessä moni työnantajayritys on hakeutunut sellaisten työnantajaliittojen jäseniksi, jotka solmivat yleissitovia työehtosopimuksia. Parjatut työehtosopimukset eivät ole kilpailukyvyn este vaan perusta. Kunkin alan yritykset ovat lähtökohtaisesti samalla viivalla palkka- ja työehtojen osalta. Ihan kaikkien puliveivareiden ei tarvitsekaan pärjätä. Markkinatalousjärjestelmässä luova tuho hoitaa heikoimmin pärjäävät pois markkinoilta. Fiksummat kehittävät ja kehittyvät sekä pärjäävät kilpailussa maksaen vielä tessit ylittävää palkkaakin.

Kimmo Palonen, varapuheenjohtaja

Rakentajien kesäpäivät
m/s Silja Europa -laivalla
11.-12. kesäkuuta

Risteile kanssamme Helsingistä kohti Tallinnaa ja tapaa rakentajatuttuja!

Älä jää rannalle!

Kerää porukka ja ilmoittaudu mukaan.

Aikataulun, ohjeet ja hinnat löydät kesäpäiväsivustolta: kesapaivat.rakennusliitto.net tai Rakentajasta nro 1/2022.

RAKENNUSLIITON KESÄPÄIVÄ-RISTEILY

11.–12.6.2022
HELSINKI

Monipuolista puuhaa!

Tarjolla kesäistä menoa hyvässä seurassa, musiikkia, makunautintoja, oman ammattiliittosi ja liiton kumppaneiden infopisteitä sekä loistavaa tunnelmaa yhdessäolon merkeissä.

TEKSTI JA KUVAT: JUKKA NISSINEN
TAUSTAKARTTA: MAANMITTAUSLAITOKSEN VANHAT KARTAT -PALVELU

Rovaniemen palvelupiste

Valtakunta-juttusarjassa Rakentaja matkaa läpi Suomen vieraillen liiton palvelupisteissä. Tämä on sarjan viimeinen osa.

Lapin aluetoimitsija **Jarmo Alatarvaalla** on yksi harvinaisimmista tehtävistä Rakennusliitossa.

– NANGUVUONON Lapin-majat ovat vastuullani remontteja myöten. Se on ollut sopiva katkaisija töissä, sillä Nanguvuonossa riittää aina tekemistä, Alatarvas sanoo.

Inarijärven mökit varataan heti täyteen tammikuussa. Hyvässä lykyssä peruutuspaikan voi saada, mutta sekin on harvinaista.

Alatarvas on ollut pitkään ainoana toimitsijana Rovaniemen toimipisteessä, joten kaikkien alojen tes-tulkinnat pitää olla auttavasti hanskassa.

– Lapin alue on iso. Jos täältä lähtee pohjoiseen käymään työmailla, reissussa kannattaa olla 2–3 päivän ajan. Työ on täällä mielenkiintoista, samanlaisia työpäiviä ei ole ollut.

Alatarvas on aloittanut työt Rovaniemen aluetoimistolla vuonna 2000. Lappilaisten työnantajien kanssa yhteiselo sujuu yllättävän leppoisasti. Riitajutuissa saadaan yleensä helposti sovinto aikaiseksi.

– Työntekijät ja -antajat asuvat täällä samoissa kylissä. Täällä pitää kaikesta huolimatta olla kylän toiminnassa mukana, Alatarvas perustelee neuvotteluhalukkuutta.

– Sanon aina työmaalla, että mitä kauemmaksi juttu täältä lähtee, sitä vaikeammaksi se menee.

Lapissa on paljon avaruutta, mutta vähän ihmisiä, joten kaikkien kanssa on tultava toimeen.

Palveluneuvoja, jäsenyysasiantuntija **Virpi Pasanen** tuli töihin Rakennusliiton työttömyyskassaan vuonna 2006 ja siirtyi jäsenpalvelutehtäviin huhtikuussa 2016. Työsuhde on kestänyt 16 vuotta. Ennen sitä Pasanen on työskennellyt muun muassa Kelassa ja työvoimatoimistossa.

– Järjestöpuoli oli minulle uutta, työttömyysturva ja siihen liittyvät lausunnot olivat minulle tuttuja entuudestaan.

Kemin palvelupisteen lakkauttaminen näkyi Rovaniemellä.

– Kemistä ja Keminmaasta asti ihmiset toivat papereitaan tänne. A-kassaan siirtyminen ja sähköinen asiointi on nyt muuttanut tilannetta. Muutama vakiasiakas käy vielä.

A-kassaan siirtyminen on tuonut uusia toimintatapoja ja uutta opittavaa jäsenpalveluun.

– Moni on kehunut uutta jäsenmaksua. Kiinteän summan voi maksaa kuukausittain tai koko vuoden kerralla, Pasanen kehuu uutta hittituotetta.

Aluetoimitsija **Ville Vuorjoki** on aloittanut työt liitossa syyskuussa.

– Olin 18 vuotta töissä maalarina Norjassa. En nähnyt siellä kertaakaan toimitsijaa työmaalla. Suomessa liitto näkyy työmailla. Uskon, että liiton organisoituminen on sen kautta parempaa.

Vuorjoki on yllättynyt kuinka sopuisasti jäsenien asioita saa korjattua.

– Olin odottanut isompaa riitaisuutta. Soitto ja keskustelu työnantajan kanssa on riittänyt ja asiat on saatu selvitettyä. ¶

Jarmo Alatarvas

Virpi Pasanen

Ville Vuorjoki

Työpaikkakuolemat

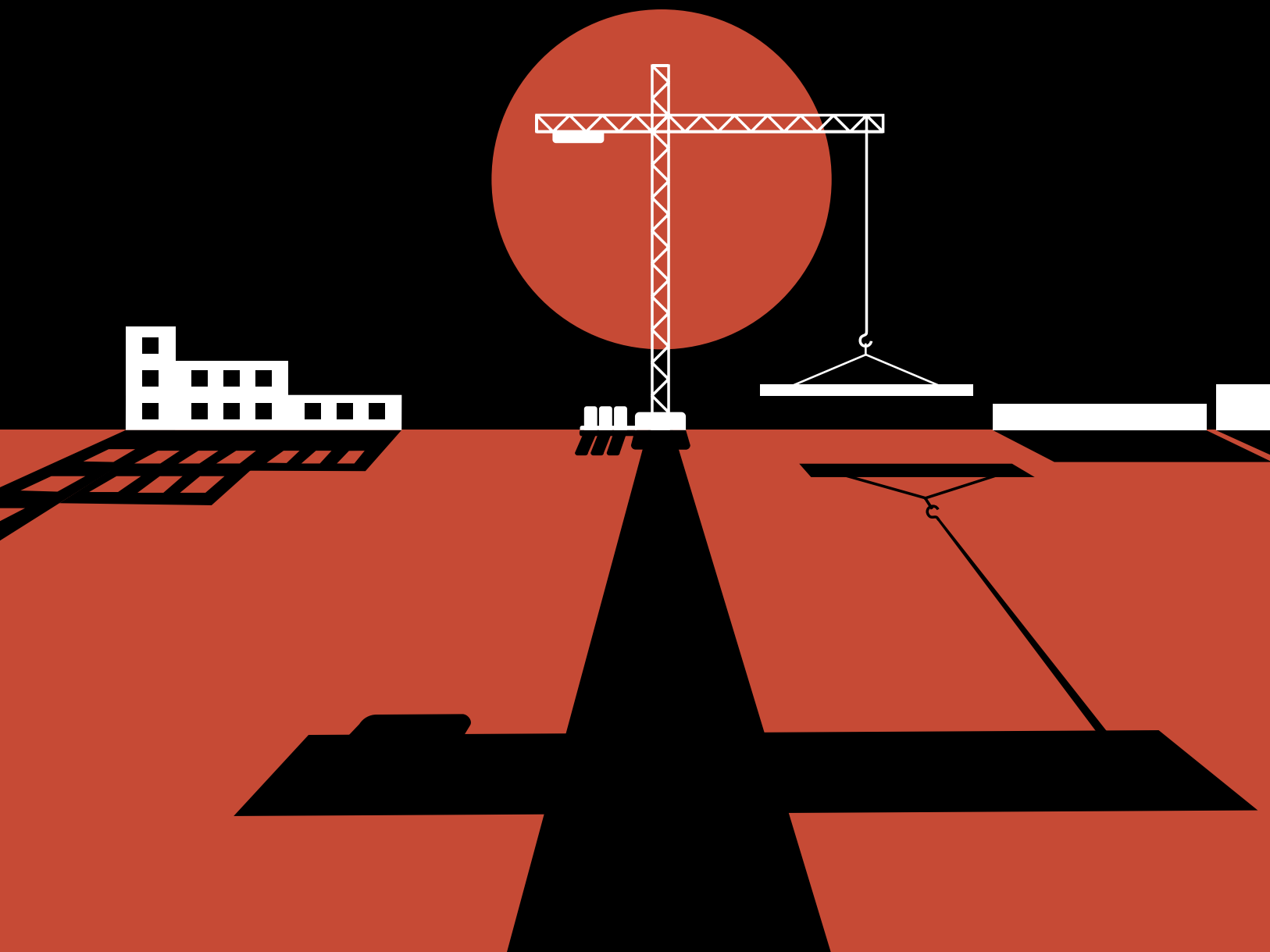

laskussa

Työpaikkakuolemia tapahtui vähemmän, mutta työtapaturmia rakennusalan yrityksissä tapahtui saman verran kuin vuonna 2020.

TEKSTI: JOHANNA HELLSTEN **KUVITUS:** TAÏGA RAPINAT

VAKUUTUSLAITOKSET korvasivat 110 100 palkansaajille sattunutta työtapaturmaa vuonna 2021. Määrä oli 8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta yhä merkittävästi (-13 prosenttia) vähemmän kuin vuonna 2019.

– Korjausliike oli odotettavissa. Vuonna 2020 pudotus oli niin raju pandemian aiheuttamien sulkutoimien takia. Tapahtui äkkijarrutus, johtaja **Mika Tynkkynen** Tapaturmavakuutuskeskuksesta toteaa.

Tynkkysen mukaan työtapaturmat seuraavat käsikynkkää taloudellisen toimeliaisuuden kanssa. Kun talous nousee, nousee myös työtapaturmien määrä.

Toinen työtapaturmien määrään vaikuttava isompi asia on sääolosuhteet.

– Se ei vaikuta pelkästään työmatkoilla tapahtuviin tapaturmiin vaan myös esimerkiksi rakennusalan kaltaisiin aloihin, joilla tehdään työtä ulkona. 2021 oli hankala talvi eteläisessä Suomessa, jossa on suuri osa kaikista maamme työpaikoista. Lumi tuli varhain eteläänkin.

Yksi päivä voi tehdä ison nousun työmatkatapaturmien määrään. Tapaturmavakuutuskeskuksessa tehtiin asiasta tutkimus, jossa käytiin läpi kaikki vuonna 2008 sattuneet työmatkatapaturmat. Tuolloin yhtenä marraskuun päivänä tapahtui 1 000 työmatkatapaturmaa, joista 700 oli Etelä-Suomessa.

Työtapaturmista 91 800 sattui vuonna 2021 työpaikalla työtehtävissä ja 18 300 asunnon ja työpaikan välisellä matkalla.

Tapaturmataajuus nousi rakennusalalla

Rakentamisen toimialalla tapahtui viime vuonna 13 500 työtapaturmaa, joka on suunnilleen samoissa lukemissa kuin edellisenä vuonna. Nämä tapaturmat tapahtuivat henkilöille, jotka ovat rakentamisen toimialalla toimivien yritysten palveluksessa.

Rakennustyömailla tapahtui näiden lisäksi noin 5 500 tapaturmaa, kun mukaan lasketaan alihankinta, vuokratyö ja kuljetus. Muiden kuin rakennusalan yritysten palveluksessa olevien henkilöiden tapaturmat lisääntyivät selvästi (25 prosenttia), sillä vuonna 2020 heille tapahtui 4 400 työpaikkatapaturmaa työmailla.

Rakennustoimialan palkansaajien tapaturmataajuus nousi vuoden 2020 taajuudesta 55 tapa-

→

"Kiire yhdistettynä kokemattomuuteen on tapaturmien kannalta paha yhdistelmä."

turmaa/miljoonaa työtuntia kohti vuoden 2021 taajuuteen 59 tapaturmaa/miljoonaa työtuntia. Toisaalta vuonna 2019 tapaturmataajuus oli 61.

– Toiminnan volyymi eli tehdyt työtunnit laskivat vuonna 2021, Tynkkynen sanoo.

RT ry:n toimitusjohtaja **Kim Kaskiaro** arvioi, että tapaturmataajuuden nousu liittyy useisiin asioihin.

– Varmasti taustalla on osin koronaväsymystä, herpaantumista, kun se on vaikuttanut jo pitkään kaikkeen työntekoon. Lisäksi työtunteja on todella tehty vähemmän; linjasaneerauksia on siirtynyt, kun taloyhtiöiden yhtiökokouksia ei ole voitu pitää, samoin julkisivusaneerauksia. Lisäksi työmaita on mennyt sulkuun. Eli tilanne on muodostunut useista pienistä puroista, Kaskiaro sanoo.

Länsi- ja Sisä-Suomen alueen Avin työsuojelun ylitarkastaja **Janne Hokkanen** sanoo, että tiettyjä huolestuttavia merkkejä on ollut ilmassa jo pidempään.

– Rakentamisen toimialalle on tullut tilanteesta johtuen eri tehtäviin kokematonta väkeä. Se näkyy työntekijöissä, mutta myös suunnittelussa ja työnjohdossa. Kiire yhdistettynä kokemattomuuteen on tapaturmien kannalta paha yhdistelmä. Pahimmillaan kokematon työnjohto ohjaa kokematonta vuokratyöporukkaa. Kokemattomuushan ei ole kenenkään työntekijän syy missään tehtävässä, mutta se vaatisi kaikilta työnantajilta työtehtävien ja lähtötasojen mukaista huolellista perehdytystä, Hokkanen toteaa.

– Yksi kysymys on, onko riskialttiimpia töitä siirtynyt vuokratyöyrityksille, Tynkkynen pohtii.

10 kuolemaa työssä

Vaikka kuolemaan johtavien tapaturmien määrä on pudonnut dramaattisesti 2000-luvun alun tilanteesta, jolloin niissä kuoli 30–40 henkilöä vuosittain, ei niissä ole päästy nollaan. Rakennusalalla niitä tapahtuu edelleen aloista eniten.

– Rakennusalallakin tilanne on kuitenkin paljon parempi kuin parikymmentä vuotta sitten. Toimiala on muuttunut hyvin paljon. Toimintatavat ovat muuttuneet tuotannossa ja on syntynyt uudenlaisia turvallisuuskäytäntöjä, Tynkkynen sanoo.

Vuonna 2021 sattui 10 kuolemaan johtanutta työpaikkatapaturmaa, joista 2 yrittäjille. Lisäksi tiedossa on 2 palkansaajille sattunutta kuolemaan johtanutta työmatkatapaturmaa. Vuonna 2020 työpaikkatapaturmissa kuoli 16 palkansaajaa ja työmatkatapaturmissa 10 palkansaajaa.

Vuoden 2022 alku on ollut synkkä. Jo helmikuun loppuun mennessä työpaikoilla oli tapahtunut 5 kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Huomio elementtityöhön

Rakennusalalla sattuneista kuudesta kuolemaan johtaneesta tapaturmasta 3 koski jollain tavalla elementtien käsittelyä.

Liikuntasalin rakennustyömaalla noin 8 000 kg painava betonielementti putosi hitsaajan päälle. Hitsaaja oli ennen elementin putoamista juuri hitsannut sen toisen pään kiinni henkilönostimesta ja oli juuri siirtymässä hitsaamaan elementin toista päätä, kun elementti yllättäen putosi henkilönostimen korin päälle.

Maatilalla laakakiilojen rakennustyömaalla 3 500 kg painava betonielementti kaatui työntekijän päälle. Elementtien tuennassa oli käytetty lujuusluokittelematonta puumateriaalia. Puutukia ei ollut kiinnitetty ja ne nojasivat elementtiin vapaasti. Elementti oli irrotettu kuormausnosturin nostoraksista ennen sen kiinnittämistä. Työntekijä työskenteli tilanteessa yksin.

Pientaloelementtejä oltiin purkamassa kuorma-auton lavalta. Kuorman purun yhteydessä 1 elementti oli osunut työntekijään, joka putosi kuorma-auton lavalta maahan.

Nyt Tapaturmavakuutuskeskus, työsuojeluviranomaiset, Rakennusliitto ja Rakennusteollisuus ovat teettämässä tutkimusta, jossa tarkastellaan elementtityössä sattuneita tapaturmia vuosien 2011–2021 aikana. Työ valmistuu 30.4.2022, eli tahti on kova.

– Sen pohjalta mietitään, onko tarvetta joidenkin säädösten muuttamiseen. Itse en usko, että ongelma on ensisijaisesti säädöksissä. Se on tiedonkulussa aina suunnittelijan pöydältä asennusporukkaan asti, Hokkanen toteaa.

Saman toteaa Rakennusliiton työympäristöasiantuntija **Tapio Jääskeläinen**.

–Tiedonkulku aliurakoitsijoille on varsin ongelmallista. Mitä lähempänä ketjussa tekijät ovat päätoteuttajaa, sitä paremmin myös tieto kulkee. En väheksy suunnittelijoiden ja työnjohdon tietämystä, mutta niitä, jotka tekevät käytännön työn, kuullaan varsin vähän siihen nähden, kuinka paljon heillä olisi hiljaista tietoa asennuksen ongelmista. Väitän, että jos se tieto otettaisiin käyttöön, parantaisi se mahdollisista kustannuksista huolimatta elementtityön turvallisuutta, Jääskeläinen sanoo.

Jääskeläisen mukaan esimerkiksi nostoja hankaloittaa se, että kunnollista tietoa nostopisteiden todellisesta kestosta ja oikeasta nostotavasta ei välttämättä päädy työmaalle lainkaan.

– Joskus myös tehtaalta lähtevän kiven nostopisteet on laitettu niin syvälle, että niitä pitää piikata auki työmaalla, hän kertoo.

Betonielementtien kokoluokka on myös kasvanut valtavasti.

– 10 tonnia painava elementti ei ole enää mikään poikkeus. Sellaisten siirrot, varastointi ja asentaminen vaativat erityistä huolellisuutta sekä osaamista. Esimerkiksi betonielementtien varastointipaikoille tulee tehdä rakennekerrokset, jotka kestävät ja kantavat kaikissa olosuhteissa, Hokkanen jatkaa.

Betonielementtien asennus vaatii aina asennussuunnitelman. Työsuojelutarkastajien tarkastuskäynneillä ne ovat usein puutteellisia tai puuttuvat kokonaan.

Hokkanen kertoo, että joskus työmailla tuhahdellaan elementtien asennussuunnitelmien valvomiselle.

– Niitä pitää valvoa edelleen. Jos ei valvota, vuosien mittaan tilanne heikkenee entisestään. Valvonta vaatii myös tarkastajilta kokemusta ja osaamista, että näkee, miten suunnitelma ja todellisuus vastaavat toisiaan. ¶

Rakennusliitto

RAKENTAJAN RUKKANEN

Aina on hyvä aika huolehtia omasta jaksamisesta ja mielenterveydestä!

Rakentajan rukkanen on verkkotyökalu, joka auttaa sinua oman hyvinvointisi ylläpidossa ja mielenterveytesi tukemisessa.

Rakentajan rukkanen on kehitetty rakentajille yhdessä MIELI Suomen Mielenterveys ry:n kanssa.

RAKENNUSLIITTO.FI/RAKENTAJAN-RUKKANEN

TEKSTI: JUKKA NISSINEN **KUVA:** TIINA HAUTAMÄKI

– Työväenluokkainen lapsuudenkoti nousee esiin merkittävimpänä työväenluokkaan samaistumista selittävänä tekijänä, Aino Tiihonen sanoo.

Aino Tiihonen

- Tampereen yliopiston valtio-opin tutkijatohtori.
- Tuore väitöskirja The Mechanisms of Class-Party Ties among the Finnish Working-Class Voters in the 21st Century.
- Seuraavaksi Tiihonen selvittää EPIC-hankkeessa koulutuksen merkitystä kansalaispätevyyden kehittymisessä.

Mies, joka naulaa, on työläinen

Työväenluokan häviämisestä on jo puhuttu pitkään, mutta siitä huolimatta moni tuntee itsensä työläiseksi.

TAMPEREEN YLIOPISTON tutkijatohtori **Aino Tiihosen** tuoreen väitöskirjan kysymyksenasettelu kiertyy luokkasamaistumisen käsitteeseen.

– Aikaisemmissa tutkimuksissa vastaajilta oli kysytty mihin yhteiskuntaluokkaan he kuuluvat. Moni koki kuuluvansa johonkin yhteiskuntaluokkaan, vaikka ennakko-oletuksena on ollut se, että yhteiskuntaluokkakäsite on vanhentunut.

Myös todellisen yhteiskuntaluokan ja äänestyskäyttäytymisen välillä oli selkeitä eroja. Korkeasti koulutetut saattoivat äänestää vasemmistoa ja pienipalkkainen yksinhuoltaja kokoomusta.

– Kiinnostuin näistä ilmiöistä. Omassa tutkimuksessani käytin pääasiassa kansallisten eduskuntavaalitutkimusten kyselyaineistoja.

Työväenluokka äänestää nykyään muitakin kuin vasemmistopuolueita. Erityisesti perussuomalaiset ovat nousseet merkittäväksi puolueeksi, mutta ääniä menee myös vihreille ja keskustalle.

Tiihonen on ryhmitellyt äänestyskäyttäytymistä 2 muuttujan avulla. Objektiivinen luokka-asema määräytyy ammatin perusteella. Luokkasamaistuminen on puolestaan ihmisen oma näkemys siitä mihin luokkaan hän kuuluu.

– Koettu luokka-asema määrittää arvoja ja asenteita. Ne vaikuttavat voimakkaasti puoluevalinnan taustalla.

Näiden muuttujien avulla Tiihonen hahmotteli 3 erilaista työväenluokkaryhmää. Perinteiseen työväenluokkaan kuuluvat ne, jotka ovat työntekijäammatissa ja samaistuvat työväenluokkaan. Ammatillisessa työväenluokassa työskennellään työntekijäammatissa, mutta samaistutaan johonkin keskiluokan ryhmään. Tässä ryhmässä oli suurin perussuomalaisten ja keskustan kannatus.

– Tämä ryhmä oli arvoiltaan konservatiivisin.

Ideologiseen työväenluokkaan kuuluvat ne, jotka samaistuvat työväenluokkaan, mutta eivät työskentele työntekijäammateissa.

– Jos haetaan kaikkia työväenluokan ryhmiä yhdistävää tekijää, se on EU-kriittisyys.

Ay-aktiivit yllättivät

Vasemmistoliiton kannatus on suurinta perinteisen työväenluokan keskuudessa. Perussuomalaiset saivat merkittävästi ääniä kaikista ryhmistä.

Kaikki työväenluokkaryhmät olivat talouspoliittisilta näkemyksiltään jokseenkin oikealla.

– Eniten sosioekonomisesti vasemmalla olivat ne, jotka eivät ammatiltaan kuuluneet työväenluokkaan.

Vihreiden työväenluokkaiset äänestäjät kuuluvat samaan ryhmään. Tiihosen mukaan heillä on yleensä työväenluokkainen tausta ja korkeakoulutus.

– Korkeakoulutus korreloi vahvasti liberaalin arvomaailman kanssa. Vihreät löytyvät puolueentältä samalta suunnalta.

Tiihosen yksi merkittävä löydös oli se, että ammattiliittoon kuuluminen eikä edes aktiivisuus ay-toiminnassa ei lisännyt työväenluokkaan samaistumista. Tiihonen haluaisi tutkia tätä tarkemmin haastattelututkimusten avulla.

– Lapsuudenkoti nousi voimakkaaksi selittäjäksi työväenluokkaiselle identiteetille. Samoin puolison ammatti selittää identiteettiä hyvin. ¶

TEKSTI: JOHANNA HELLSTEN **KUVA:** LEHTIKUVA

Työterveyttä kaikille

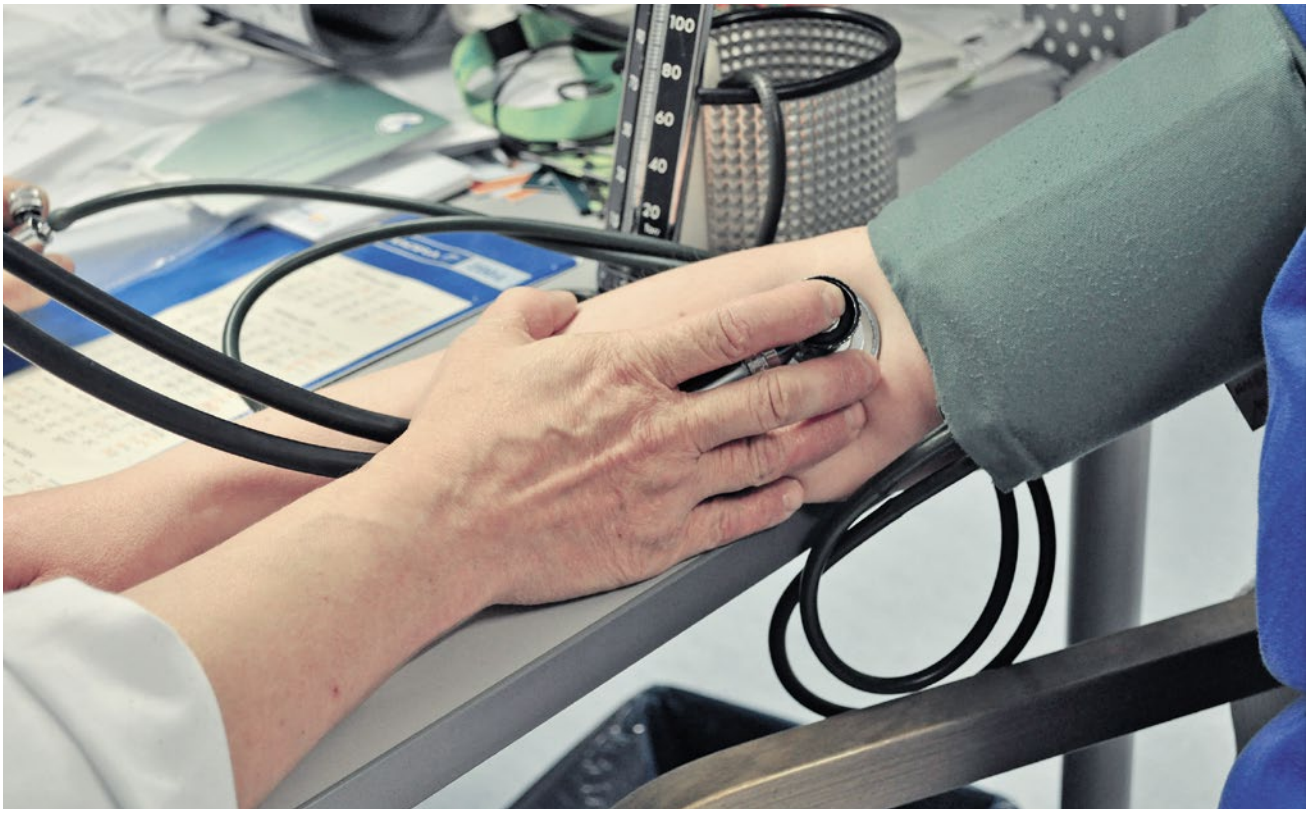

Terveyden seuraamisen säännöllisyys on tärkeää jokaiselle rakentajalle. Pertti Torvinen liittyi Rakennusliiton vakuutuskassaan, sillä keikkatyöläiselle on harvoin tarjolla lakisääteistä työterveyshuoltoa.

RAKENNUSLIITTO perusti vuonna 2020 vakuutuskassan turvaamaan rakentajien terveyttä. Liitolla on paljon jäseniä, jotka eivät pääse säännöllisesti työterveystarkastuksiin. Yksi heistä on joensuulainen muuraus- ja laatoitustöitä lyhyissä työsuhteissa tekevä **Pertti Torvinen**.

– Olisikohan minulla ollut koko 40-vuotisen työurani aika muutamia työterveystarkastuksia. Teen paljon keikkatyötä. Pidempiä pätkiä on harvoin, joten usein ei ole ollut lakisääteistä työterveyshuoltoa, Torvinen kertoo.

Terveydentilan säännöllinen seuranta on tärkeää, jotta voidaan puuttua ajoissa esimerkiksi korkeaan verenpaineeseen, kohonneeseen diabetesriskiin tai piileviin hammassairauksiin. Hoitamattomina ne voivat aiheuttaa vakavia terveysongelmia.

Torvinen liittyi vakuutuskassaan lähes heti kun se oli perustettu.

– Kuulin asiasta liittokokouksessa, jossa Rakennusliiton järjestöpäällikkö **Tiina Nurmi-Kokko** esitteli sitä. Liityin heti ja kun suorittamastani jäsenmaksusta oli kulunut kuukausi, otin yhteyttä vakuutuskassan palvelut tuottavaan Mehiläiseen, Torvinen kertaa.

Alkukankeudesta toimintaan

Koska Torvinen oli kassan käyttäjistä aivan ensimmäisten joukossa, oli prosessissa aluksi pientä kankeutta.

– Kun olin ohjeiden mukaan yhteydessä Mehiläisen ajanvaraukseen työterveysaikaa varatakseni,

Mikä?

Rakennusliiton vakuutuskassa on liiton uusi terveyttä edistävä jäsenpalvelu. Vakuutuskassan jäsenyys on vapaaehtoinen ja maksaa 150 euroa vuodessa. Myös työnantaja voi halutessaan maksaa jäsenmaksun työntekijän puolesta. Rakennusliitto on lahjoittanut kassan peruspääoman.

Mitä?

Vakuutuskassan jäsenellä on oikeus joka toinen vuosi lääkärintarkastukseen ja suppeaan laboratoriotutkimukseen, joka sisältää mm. kolesteroli-, maksa- ja sokeriarvot. Jos tarkastuksessa havaitaan poikkeavuuksia, voi lääkäri antaa hänelle lähetteen jatkotutkimuksiin julkisen terveydenhuollon puolelle.

Niin ikään joka toinen vuosi kassan jäsen on oikeutettu käyttämään hammaslääkärin ja suuhygienistin palveluja 300 euron arvosta.

Kuka?

Rakennusliiton vakuutuskassan jäseneksi voi liittyä liiton A- ja LO-maksuluokan jäsen. Liittyminen on vapaaehtoista, mutta myös edut koskevat vain vakuutuskassan jäseniä.

oli Rakennusliiton vakuutuskassan ja Mehiläisen yhteystyö vielä heillekin uusi asia. Selvitettiin yhdessä maksumääräysasiat ynnä muut. Lopulta homma toimi oikein hyvin, vilautin lääkärikäynnin jälkeen vain vakuutuskorttia, Torvinen kertoo.

Seuraavana vuonna Torvinen oli oikeutettu myös hammashoitoon. Hammashoidon ajanvaraus sujui jo sulavasti.

– Senkin hoitaa Mehiläinen ja siinä homma meni heti putkeen. Pääsin suoraan hammaslääkäriin.

Torvinen korostaa, että vakuutuskassa tuo säännöllisyyttä sekä terveyden- että hammashuoltoon ja se on tärkeää.

– Minullakin oli aiheellista hyödyntää tämä vakuutuskassan rakentajien terveyttä edistävää palvelua. Sen ansiosta sain omaa terveydentilaani koskevat asiat hoidettua. Kyllä voin suositella vakuutuskassaa muillekin rakentajille, Torvinen sanoo. ¶

Tärinätaudissa kädet kylmenevät valkosormisuuteen asti ja käsien hermoradat voivat vahingoittua.

Tärinätauti vei työkyvyn

Kavalasti hiipivää tautia ei huomaa ennen kuin on liian myöhäistä. Sitten edessä voi olla taistelu vakuutusyhtiön kanssa.

TEKSTI: JOHANNA HELLSTEN **KUVAT:** JUKKA NISSINEN

MAANRAKENTAJA Heikki Turunen astui työelämään infra-alalle vuonna 1986. Hän aloitti maanrakennuskoneen kuljettajana ja ajoi välillä myös turvekonetta. Vuonna 1989 työt vaihtuivat louhintaan.

– Siihen aikaan kivimiehet kalliolouhinnassa porasivat käsikoneilla. Tein niitä hommia 28 vuotta putkeen. Sinä aikana laitteisto toki kehittyi paremmaksi, mutta työn muut fyysiset rasitteet pysyivät samoina, Turunen kertoo.

Turunen alkoi saada tärinätaudin ensimmäisiä oireita jo 1990-luvun alkupuolella. Hän meni Kirkkonummen terveysaseman lääkärin puheille käsien puutumisen ja kylmyyden takia.

– Puheeni ohitettiin lääkärin toteamuksella ”raskas työ”. Minua ei tutkittu sen kummemmin. Jotenkin itsekään en sitten ajatellut enää asiaa työkiireiden keskellä, halusin vain tehdä töitä.

Vakuutusvääntö alkaa

Arvaahan sen, että käsien ongelmat eivät jääneet siihen, vaan ongelmat jatkoivat pahenemistaan.

– Aloin ihmetellä, mistä on kyse, kun kädet jäätyivät ulkona, vaikka olisi käyttänyt minkälaisia hanskoja. Lisäksi ne alkoivat puutua öisin niin pahasti, että heräsin siihen. Tuntui siltä, kuin olisi ollut kädet täynnä tikkuja. Aloin myös tiputella tavaroita, kun ote ei pitänyt, Turunen sanoo.

Turunen meni uudelleen lääkäriin vuonna 2017, kun oireet eivät lähteneet paranemaan, vaikka hän jäi pois työelämästä. Silloin oireita alettiin tutkia. Tähän mennessä Turusella on 14 eri huippulääkärin lausunto työkyvyttömyydestä, joukossa muun muassa Työterveyslaitoksen asiantuntijoita, työterveyslääkäreitä ja HUS:in erikoislääkäreiden arvioita. Kyseessä on tärinätauti ammattitautina.

– Siitä alkoi sitten vakuutusyhtiöiden vääntö. Työkyvyttömyyseläkettä käsitellään nyt vakuutus-

Heikki Turunen alkaa olla lopen kyllästynyt vakuutusyhtiöiden kanssa vääntämiseen.

oikeudessa. Vakuuttajana siinä on Varma. Tapaturma- ja ammattitautivakuutus on Pohjolassa, joka on päättänyt, että olen 30-prosenttisesti työkykyinen. Kyllä tämä on aika raskasta, kun asian piti jo olla ratkennut oikaisulautakunnassa, että olen 100-prosenttisesti työkyvytön.

Ongelma on ammattitautikorvauksen osalta siinä, että vaikka Turusen työkyvyttömyyden on todennut jo valtava joukko lääkäreitä, Pohjola haluaa hänen käyvän läpi heidän ammatillisen kuntoutuksen selvityksensä, jossa Turusen tutkisi vielä yksi Pohjolan määrittämä lääkäri ja päätökset tehtäisiin sen jälkeen.

Raskas taistelu

–Moni tyytyy vakuutusyhtiöiden ensimmäiseen päätökseen. Jollen olisi saanut apua Rakennusliitolta, minäkin olisin lirissä. Niiden, jotka eivät kuulu liittoon, täytyy tyytyä, kun ei yksi ihminen pysty edes ymmärtämään vakuutusprosessin monimutkaisuutta, Turunen toteaa.

Turusesta on tuntunut monta kertaa siltä, että hän haluaisi luovuttaa.

– Aina pitää kerätä voimat uudelleen, sillä muutenhan käy niin, että kaikki haitat jätettiin työntekijälle. Nyt on aika saada myös korvaus.

Turunen haluaa myös varoittaa nuoria rakentajia siitä, mitä fyysisesti raskas ammatti voi aiheuttaa.

– Ei se työn raskaus nuorena tunnu. Silloin jaksaa kantaa vaikka koko maailman. Nyt se tuntuu. Tämä sairaus on salakavala; kun alkaa tajuta tilanteen, on jo liian myöhäistä.

Turusella on nyt työurasta muistona kädet, joiden hermoradat ovat vahingoittuneet. Vaikka kesällä olisi 20 astetta lämmintä, kädet ovat jääkylmät. Kahvikuppi voi pudota kourasta tuosta noin vaan. Ja jopa tämän lyhyen haastattelun aikana puhelinkäsi puutui tunnottomaksi. ¶

Tärinätauti

Työperäisten sairauksien rekisteriin ilmoitetaan nykyään vain 10–15 tärinätautitapausta vuodessa. Todellinen määrä on työterveyslaitokseen mukaan todennäköisesti moninkertainen.

Tärinän haitallisuus riippuu altistumisajasta, tärinän voimakkuudesta, taajuudesta ja kiihtyvyydestä.

Näiden perusteella on laadittu kansainvälinen standardi (Suomessa SFS- EN ISO 5349-1: 2001), jonka mukaan tärinän ominaisuuksista voidaan ennustaa valkosormisuusoireen esiintymistodennäköisyys.

Standardi aliarvioi taudin riskiä kuitenkin useissa tapauksissa, koska se ei ota riittävästi huomioon tärinän impulssimaisuutta ja suurtaajuisen tärinän osuutta. Myös työssä käytettävä puristusvoima, työasennot sekä työkalun paino ja ikä vaikuttavat käteen välittyvän tärinän määrään. Myös yksilölliset erot oireiden kehittymisessä ovat suuria.

Tärinän tai oireita voimistavien tekijöiden vähentäminen lieventää usein oireita tai ne voivat joskus väistyä. Pitkään jatkunut oireisto ei useinkaan korjaannu altistumisen loputtua.

Lähde: Työterveyslaitos

RAKENNUSLIITON VAKUUTUSKASSA

Rakennusliiton Vakuutuskassan
VARSINAINEN KASSANKOKOUS

Aika: Torstai 7.4.2022 klo 13
Paikka: Rakennusliiton keskustoimisto, Siltasaarenkatu 4, Helsinki kokoushuone Rissa / Microsoft Teams

Kokouksessa käsitellään kassan sääntöjen 29 §:ssä mainitut varsinaiselle kassankokoukselle kuuluvat asiat.

Kassan jäseniä suositellaan osallistumaan kokoukseen Microsoft Teams -etäyhteydellä. Paikan päälle voidaan ottaa voimassa olevien koronarajoitusten mukainen määrä jäseniä.

Kokoukseen osallistuvan jäsenen tulee ilmoittaa osallistumisestaan 5.4.2022 mennessä sähköpostilla vakuutuskassa@rakennusliitto.fi. Ilmoittautuneille lähetetään kokousmateriaali sekä linkki/ohjeet kokoukseen osallistumista varten. Myös paikan päälle kassan toimistolle tuleville jäsenille annetaan erilliset ohjeet osallistumista varten ilmoittautumisen yhteydessä.

Tilinpäätöstä koskevat asiakirjat ovat nähtävinä viikon ajan ennen kokousta vakuutuskassan kotipaikassa (Rakennusliiton keskustoimisto), Siltasaarenkatu 4, Helsinki ja kassan toimistossa, Lapintie 3, Tampere sekä sähköisesti sivustolla rakennusliitto.fi/vakuutuskassa.

RAKENNUSLIITON VAKUUTUSKASSAN HALLITUS

Sinun turvallisuutesi edestä

Ahtaalla tontilla kaupungin keskustassa nostotyön turvallisuus korostuu.

Työsuojeluvaltuutetut tekevät jatkuvasti töitä työturvallisuuden parantamiseksi.

TEKSTI JA KUVAT: JUKKA NISSINEN

HELSINGIN YDINKESKUSTASSA päärautatieasemaa vastapäätä tehdään remonttia ahtaassa korttelissa. Skanskan Grand Hansa -hotellityömaalla Uusi ylioppilastalo, Hansatalo sekä Hotelli Seurahuone yhdistetään yhdeksi hotelliksi. Uusi ylioppilastalo ei tosin ole enää uudisrakennus, sillä se valmistui vuonna 1910 ja Seurahuone 4 vuotta myöhemmin.

Tontin ahtaudessa nostot ovat työturvallisuuden kannalta erittäin kriittisiä.

– Nosturinkuljettaja **Eero Hinkula** ja alamies **Jukka Pyykkönen** ovat erittäin tärkeässä roolissa tällä työmaalla. Meillä on ollut paljon tapetilla nostotyön turvallisuus ja nostoalueiden rajaaminen, Skanska Talonrakennus Etelä-Suomen työsuojeluvaltuutettu **Oula Sinkkonen** kertoo.

Skanskalla on omaa alamieskoulutusta.

– Olen yksi meidän alamieskouluttajistamme. Meidän työmaillamme on oltava taakannostajan lupa ennen kuin niihin hommiin pääsee.

Yhtenä työturvallisuuden kehittämistyökaluna Skanskalla on 4 alueellista työsuojelun keskustoimikuntaa. Sinkkonen on Etelä-Suomen toimikunnan jäsen.

– Toimikunta kokoontuu neljännesvuosittain ja sillä on neuvonantajan rooli. Toimikunnassa on jäseniä korkeimmasta johdosta lähtien työntekijöihin asti. Käsittelemme pääasiassa työterveyteen, -turvallisuuteen ja -hyvinvointiin liittyviä asioita.

Skanskan työterveydenhuollosta vastaava Terveystalo on myös mukana toimikunnassa.

Sinkkonen on myös Rakennusliiton Uudenmaan työsuojelujaoston puheenjohtaja ja Muutosryhmä 23:n jäsen. Tämän vuoden alusta lähtien Sinkkonen on johtanut puhetta Helsingin kirvesmiehet, osasto 001:ssä.

– Työmaiden työsuojeluvaltuutettuna aloitin vuonna 2007. Päätoimisena työsuojeluvaltuutettuna olen ollut kymmenkunta vuotta.

Oula Sinkkonen on ollut päätoimisena työsuojeluvaltuutettuna kymmenkunta vuotta.

Koronapandemiasta on tullut takapakkia työturvallisuudessa.

– Korona-aika on rappeuttanut työmaiden henkilökohtaisten suojainten käyttöä ja jossain määrin työturvallisuutta muutenkin. Valvontaa on ollut vähemmän ja töitä on tehty pienemmissä porukoissa.

Työsuojeluvaltuutetun työhön kuuluvat muun muassa tulkin ja viestinviejän tehtävät.

– Työntekijät valittavat sosiaalitilojen määrästä ja päivittäisestä kunnossapidosta. Työntekijöiltä tulee myös kyselyitä oikea-aikaisista työvaatteiden ja -kenkien tilauksista.

Sinkkonen tekee TR-mittausten kalibrointia Skanskan työmailla. Työmaiden TR-mittaajat ottavat →

"Rakentaminen on mennyt siihen, että kenelläkään ei ole päävastuuta. Urakat on jaettu niin pitkälle, että yksi tekijä käy lyömässä yhden naulan."

Jorma Koskinen kertoo, että nykyään ovat ongelmana kovettajat, joista tulee monelle allergisia oireita. Koskinen itse pitää suojakäsineitä.

palautteen pääasiassa hyvin vastaan. Sinkkosen mukaan mittausten pisteytyksessä on sen verran huojuntaa, että kalibrointimittaukset ovat tarpeen yleisen tason säilyttämiseksi.

Työsuojelussa riittää ratkottavaa talonrakennuksessa tulevaisuudessakin.

– Haluaisin panostaa enemmän hiljaisen tappajan eli kvartsipölyn torjuntaan ja pölymäärien mittaamiseen.

Toinen tärkeä kohde tulevaisuudessa on psykososiaalisen kuormittavuuden tunnistaminen ja ehkäisy.

– Korona-aika ei ole ainakaan helpottanut tätä työtä. Toivottavasti tilanne helpottuu nyt.

Kielivaikeudet hankaloittavat

Tasoite ja Maalaus Vesa Oy:n työsuojeluvaltuutettu **Jorma Koskinen** käy läpi Vantaan Kivistössä kerrostalon vuosikorjauslistaa.

– Tätä ennen olin Helsingin Munkkiniemessä Vanhalla kadettikoululla tekemässä viimeistelytöitä. Odottelemme varsinaisten firman omien töiden alkua, jotka ovat vähän viivästyneet.

Koskinen on ollut reilut 10 vuotta yrityksen työsuojeluvaltuutettuna. Tasoite ja Maalaus Vesan palkkalistoille Koskinen tuli vuonna 1997. Pitkät työsuhteet ovat firmassa yleisiä.

– Olen vetänyt työsuojeluvaltuutetun ja luottamusmiehen tehtäviä yhdessä. Olen kysellyt kiinnostusta työsuojeluvaltuutetuksi ryhtymisestä, mutta lapasia ei ole noussut pystyyn.

Tasoite ja Maalaus Vesalla on 15 vakituista työntekijää, joten luottamustehtävien yhdistäminen on järkevää. Päällimmäinen työturvallisuuden haaste on eteläsuomalaiselle maalausfirmalle tyypillinen: miten viestiä ymmärrettävästi työntekijöille.

– Suurin osa työntekijöistä on Uzbekistanista. Kielimuuri rakennuksilla on suuri, englanti ei ole enää pääkieli. Asiat on näytettävä kädestä pitäen.

Pahemmilta onnettomuuksilta on kuitenkin vielä vältytty. Tänä talvena jäiset kulkutiet ja liukastumiset ovat rakennustyömaiden riesana. Maalarit kantavat paljon tavaraa kerroksiin. Liukkaista kulkuteistä tulee oma riskilisänsä.

– Välillä tämä on aikamoista muulin hommaa. Kun olemme yleensä aliurakoitsijana, nostimet eivät ole monestikaan käytössä meidän tavaroidemme tullessa työmaalle.

Maalien liuottimet eivät ole enää työturvallisuusriski, mutta uusia ongelmia tulee aina entisten tilalle.

– Nykyään ovat ongelmana kovettajat. Niistä tulee monelle allergisia oireita. Pidän itse suojakäsineitä, jotta ei tulisi kontaktia.

Pintakäsittelijöiden työmailla betonipöly on iso työturvallisuusriski.

– Ennen työmailla oli siivoojia, mutta nyt jokainen työntekijä hoitaa omat roskansa. Rakentaminen on mennyt siihen, että kenelläkään ei ole päävastuuta. Urakat on jaettu niin pitkälle, että yksi tekijä käy lyömässä yhden naulan, Koskinen kärjistää.

Omien jälkien siivoaminen mestalla ei riitä ja se näkyy myös työn jäljessä.

– Maalarin pitäisi saada nätti seinä, mutta se on työlästä, jos lattian rajassa on puoli metriä hiekkaa.

Siivouksen lisäksi kulkuteiden avoinna pitämiseen ja työmaan kunnolliseen valaistukseen olisi panostettava enemmän.

Kursseilta uusia ideoita työsuojeluun

LVI-Lämsä Oy:n ilmastointiasentaja **Erno Alanko** on yllättäen joutunut yötöihin Rovaniemen Saarenkylän K-Citymarketille. Työrytmin muutos näkyy univelan kertymisessä.

– Kun on tehnyt lähes 15 vuotta samaan kellonaikaan töitä, rytmin vaihdos on vaikeaa. Maanantain ja keskiviikon välillä sain nukuttua yhteensä 4 tuntia. Silloin en enää ollut pelikunnossa.

→

Sievi

LIIKU TURVALLISESTI TYÖMAALLA

Valikoimistamme löydät turvalliset ja laadukkaat turvajalkineet, työvaatteet ja suojaimet rakentajalle ja työmaakäyttöön, eri olosuhteisiin ja käyttötarkoituksiin.

TURVAKENKÄ ROLLER HIGH XL+ S3

Teräksinen naulaanastumissuoja sekä patentoitu BOA®-kiristysmekanismi. Varastokoot 40-46,
(JB31, JB35, JB43, JN82, JN90, JN93, JN96)

TURVAKENKÄ AIR R3 ROLLER S3

SieviAir®-pohjainen puolikenkä BOA®-mekanismilla, teräksisellä naulaanastumissuojalla ja alumiinivarvassuojalla. FlexEnergy-kantavaimennus. Varastokoot 37-46,
(37VG, 37VH, 37VI, 37VJ, 37VL, 37VM, 37VN, 37VO, 37VP, 37VQ)

MYYMÄLÖISTÄ LÖYDÄT LISÄÄ VAIHTOEHTOJA TYÖMAASUOJAUKSEEN!

BOLLÉ SAFETY -SILMIENSUOJAIMET

Bollé Safety valikoimastamme löytyy erilaisiin työtehtäviin sopivat, standardien mukaiset suojalasit. Suojalaseja käytetään pitkiäkin aikoja, joten optiikan on oltava laadukas kuten silmälaseissakin.

Suojalaseissa on ergonominen muotoilu ja ne on säädettävissä eri muotoisille kasvoille sopiviksi. Suojalasit saavat myös näyttää hyvältä!

Huurtumattomat suojalasit lisäävät työturvallisuutta

Huurtumaton PLATINUM®-pinnoite on useimmissa Bollé Safety -suojalaseissa. Linssit pysyvät kirkkaina myös hengityssuojainten kanssa tai kylmästä lämpimään siirryttäessä. Pinnoite on pysyvästi kummallakin puolella linssiä, eikä kulu linssejä puhdistettaessa.

PUTOAMISSUOJAIMILLA TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ KORKEALLA

Putoamisuojaimet ovat välttämätön varuste korkealla tapahtuvassa työskentelyssä turvallisen työskentelyn takaamiseksi ja työtapaturmien ehkäisemiseksi. Valikoimastamme löytyy Beal- ja CT -putoamissuojaimet, niin kattotöihin kuin nostokorissa työskentelyyn.

TURVALLISET SUOJAKYPÄRÄT

KASK -kypärävalikoimastamme löytyy kevyet, tuuletetut työkypärät monipistehihnastolla, joiden säätäminen onnistuu yhdellä kädellä.
Erinomainen istuvuus, käyttömukavuus ja ergonomia. Kypärään voidaan kiinnittää useita erilaisia silmien- ja kasvonsuojaimia, sekä otsavalaisimet otsapannalla.

STARK

Reilusti rakentajan asialla

www.stark-suomi.fi

Espoo: Kivenlahti ja Olari · **Helsinki** Herttoniemi **(RENT)** ja Suutarila **(RENT)** · **Hämeenlinna** **Joensuu** · **Jyväskylä** · **Kajaani** · **Kotka** · **Kuopio** · **Lahti** Laune ja Mukkula · **Lappeenranta** · **Lohja** **Mikkeli** · **Oulu 24/7** · **Pori** · **Seinäjoki** · **Tampere** Lielahti, Hankkio ja Nekala **24/7 (RENT)** · **Tuusula** **Turku** Artukainen ja Skanssi **(RENT)** · **Vaasa** · **Vantaa** Martinlaakso ja **Petikko 24/7**

STARK **RENT**

OMISTA AMMATTITAITO, VUOKRAA KONEET!

Helsinki • Tampere • Turku

www.starkrent.fi

"Luottamushenkilökoulutuksessa oppi uutta. Sellaistakin, mitä itse ei olisi osannut hakea."

Marketin työmaa saatiin onneksi sellaiselle mallille, että yötöistä pystyttiin luopumaan ja siirtymään normaalimpaan ylityöhön. Syy pahaan sumaan olivat sairaslomat ja kohteen vaatima tiukka aikataulutus.

– Tältä työmaalta oli puolenkymmentä työntekijää yhtä aikaa sairaslomalla.

Suurin osa Alangon työajasta kuluu tällä hetkellä Lapin keskussairaalan laajennusosan työmaalla.

Alanko oli haastatteluhetkellä työsuojeluvaltuutettu. Uudeksi työsuojeluvaltuutetuksi valittiin putkiasentaja **Jaakko Varrio**, joka on myös osasto 406, Rovaniemen putkimiesten puheenjohtaja. Valinta tehtiin mobiilisovelluksella etänä, mikä sopii korona-aikaan ja hajallaan oleville työmaille erinomaisesti. LVI-Lämsällä on noin 40 työntekijää.

– Monesti työsuojelun pienet puutteet ja liian vähäisten sosiaalitilojen ongelmat ratkeavat sillä, että paikalla olevat työntekijät huomauttavat asiasta itse, Alanko sanoo.

Alanko ehti käydä hyvissä ajoin ennen koronasulkua luottamushenkilökoulutuksessa.

– Siellä oppi uutta. Jopa sellaistakin, mitä itse ei olisi osannut hakea.

Erilaisten yritysten toimintatavat ja alueelliset eroavaisuudet selvenivät kurssin aikana.

– Miten esimerkiksi sairasloman omailmoitustavat ovat toimineet muissa yrityksissä, Alanko heittää esimerkin ratkaisujen esittelystä kurssilla.

LVI-Lämsällä pääsee joustavasti työterveydenhuoltoon. Lyhyet sairauspoissaolot onnistuvat omalla ilmoituksella. Lämsällä on ollut mahdollista päästä 3 fysioterapeuttikäynnille ja tarpeen tullen erikoislääkärin konsultointiin. Firma tukee työntekijöiden liikuntaharrastuksia 150 eurolla vuodessa.

Työtä keventäviä työkaluja saa käyttöönsä tarpeen mukaan.

– Minullakin alkoi tulla niittaushommissa ongelmia kyynärvarsien kanssa jo kolmikymppisenä.

Työnantaja empi alkuun kalliin akkukäyttöisen vetoniittikoneen hankintaa. Alanko perusteli hankintaa sillä, että jo muutaman sairaslomapäivän peruuntuminen vuodessa tekee hankinnasta edullisen.

Monesti työsuojelun pienet puutteet ratkeavat sillä, että paikalla olevat työntekijät huomauttavat asiasta itse, Erno Alanko sanoo.

– Eteläsuomalaisessa firmassa on otettu käyttöön viiltosuojahihat. Silloin ei tarvitse käyttää pitkähihaista paitaa, joka tarttuu helposti kiinni, Alanko kertaa kurssin antia.

Putki- ja ilmastointiasentajat ovat usein aliurakoitsijana työmaalla. Isommat pääurakoitsijafirmat ja isot työmaat ovat työsuojeluvaltuutetun työn kannalta helppoja kohteita. Pienemmillä työmailla joutuu joskus vääntämään perusasioista. Yleisin puute on sosiaalitilojen vähyys ja niiden huono kunto.

– Esimerkiksi keskussairaalan työmaalla on siistiä. Joka kerta, kun siellä joutuu sahaamaan reiän, sen päällä on luukku ja maalaukset kunnossa. Telineet rakennetaan, kun niitä tarvitaan, Alanko sanoo.

Työturvallisuuden ja työssä jaksamisen kannalta helppo ja nopea tapa olisi siirrettävien työmaahissien yleistyminen työmailla.

– Muistan Rovaniemeltä 2 työmaata, joissa oli Alimakin hissi. Se oli todella hyvä kampe. Vaikka työmaalla on torninosturi ja kurottajia, jossain vaiheessa ne ovat koko päivän kiinni muissa nostohommissa. Se on myös työtehokkuuden parantaja. ¶

LIITON JÄSENELLÄ ON ENEMMÄN VOIMAA

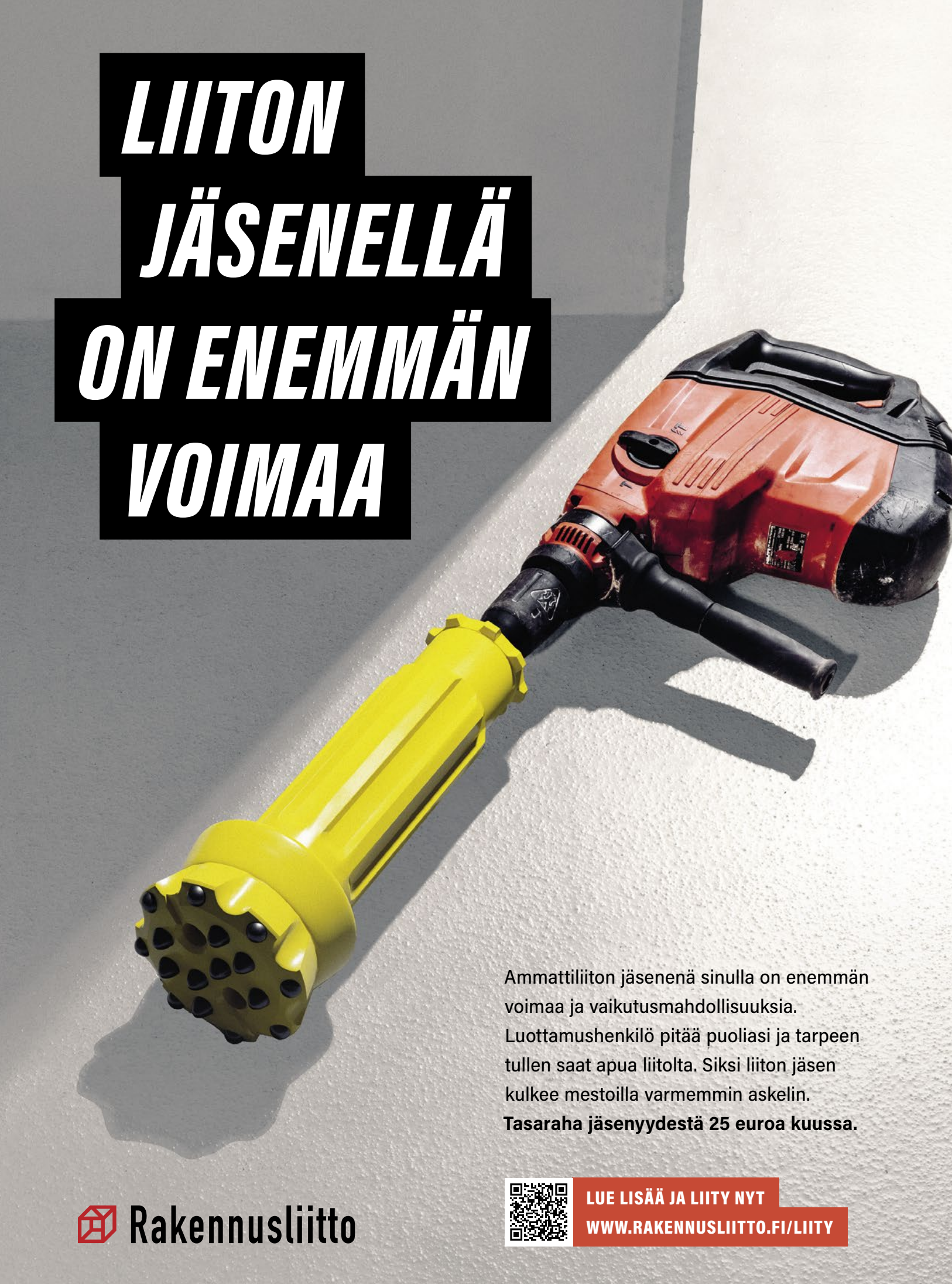

Ammattiliiton jäsenenä sinulla on enemmän voimaa ja vaikutusmahdollisuuksia. Luottamushenkilö pitää puoliasi ja tarpeen tullen saat apua liitolta. Siksi liiton jäsen kulkee mestoilla varmemmin askelin.
Tasaraha jäsenyydestä 25 euroa kuussa.

Rakennusliitto

LUE LISÄÄ JA LIITY NYT
WWW.RAKENNUSLIITTO.FI/LIITY

Heikki Petrovin käsissä on auki leikattu turvakenkä.

Sellaista parempaa kenkää

TEKSTI JA KUVAT: JOHANNA HELLSTEN

Yksi turvakenkä ei käy kaikkeen eikä kaikille. Yritysten olisikin hyvä miettiä, voisivatko työntekijät valita itse kenkänsä tietyn hintaluokan sisällä.

TURVAKENGÄT, kuten moni muukin rakentajan turvallisuuden kannalta välttämätön tuote, kehittyvät eteenpäin turvallisuusvaatimusten ja käyttäjien halujen mukaan. Niiden ominaisuudet, mukavuus ja ulkonäkö paranevat, ne muuttuvat kevyemmiksi ja helpommin jalkaan sujautettaviksi.

Mitä pitää tietää turvakenkää valitessaan? Rakentaja vieraili kahden ison työvaateliikkeen – Skyddan ja IKH:n – myymälöissä tutustumassa ja asiantuntijoiden puheilla.

Vaelluskenkää muistuttavat turvakengät ovat erityisesti nuorten suosiossa. Steel Bluen pinkki kenkä ja Helly Hansenin beesi kenkä eivät tuo ensimmäisenä mieleen raksalle sopivaa turvakenkää, mutta ne ovat sitä.

Kenkä käytön mukaan

– Esimerkiksi maalareille riittää sisätöissä perusmallinen matala turvakenkä, kun taas kirvesmies voi tarvita nilkkaa tukevaa korkeampaa mallia. Olennaista on, että työmaalla kaikissa kengissä on oltava naulaanastumissuoja sekä kärkisuoja, **Heikki Petrov** Skyddasta kertoo.

Petrovin mukaan työmaat luovat omia käytäntöjään; joillakin työmailla esimerkiksi kaikilta vaaditaan korkeavartisia turvakenkiä. Puolikorkean varren lisäksi työmaalla voidaan vaatia umpikenkiä, jotta ne suojaavat paremmin kosteudelta.

– Korkeampivartisissa kengissä käytetään esimerkiksi memory foamia tukemaan nilkkaa. Se suojaa nyrjähdyksiltä ja venähdyksiltä, **Senja Vuorma** IKH:sta selittää.

Myös yksittäisillä yrityksillä on omia vaatimuksiaan kengille. Vuorma kertoo, että esimerkiksi joillain Ruduksen työmailla vaaditaan turvakengiltä myös jalkapöydän suojaamista.

Erityisesti ulkotyötä tekeville työntekijöille hankitaan usein sekä kesä- että talvikengät. Etelä-Suomessa, ja jos työssä ei olla kaiken aikaa ulkona, riittävät yleensä talvivuorettomat kengät.

– Toisaalta, jos turvakenkä on tehty kesäkäyttöön, sen pohja ei välttämättä pidä talvella. Talvikenkänä myytävissä turvakengissä pohjan on pidettävä myös kylmällä, Petrov toteaa.

– Esimerkiksi Sievin talvi- ja kesämallistossa alkaa olla useampi malli, jossa on erityinen kitkapohja, Vuorma kertoo.

Yksi tärkeä ominaisuuden on turvakengän kosteuskestävyys.

– Esimerkiksi Sievin turvakengissä käytetään nahkaa, joka kestää hyvin kosteutta, mutta vaatii huoltoa. Osassa kengistä käytetään myös goretex-suojakalvoa, joka tekee kengästä vedenpitävän, Vuorma kertoo.

Kesäkuumalla työskennellessä myös kengän tuulettuvuus lisää sen käyttömukavuutta. Ei-umpinainen turvakenkä ja ”sandaalimallinen” turvakenkä ovat viileämpiä vaihtoehtoja.

– Sandaalimallissakin on mukana naulaanastumis- ja kärkisuoja. Vaikka osalla työmaita vaaditaan umpinaisia kenkiä kesälläkin, myös sandaaleja menee, Vuorma kertoo.

– Kengän myyjän tehtävänä on kysellä, missä hommissa kenkää käytetään. Ei ole olemassa yhtä kenkää, joka sopisi kaikkeen, Petrov sanoo.

Mistä tuntee laadun?

Mistä tunnistaa laadukkaan turvakengän? Petrovin mukaan hinta antaa osviittaa.

– Paremmat turvakengät ovat kalliimpia. Myös tunnetun valmistajan kengät ovat useammin laadukkaita kuin täysin tuntemattoman. Silti tunnettu brändikään ei välttämättä riitä, sillä ostajan pitää tietää, mitä käyttötarkoitusta varten kenkä on tehty.

Petrov kertoo esimerkin: jos tarkastelee kahta samanlaista kenkää, joista toinen on kevyt ja toinen järeä, pitää ymmärtää, että se miellyttävän kevyt kenkä ei kestä kovemmissa hommissa kuin lyhyen aikaa.

– Vaikka hinta ei korreloisi 100-prosenttisesti laadun kanssa, niin kun verrataan 70 euron kenkää ja 170 euron kenkää, niissä on eroa. Laadukkaat materiaalit ovat yleensä suurin syy korkeampaan hintaan. Lisäksi →

"Ei ole olemassa yhtä kenkää, joka sopisi kaikkeen."

Boa-kiinnitys nostaa hintaa suhteessa nauhoilla solmittaviin malleihin, Vuorma sanoo.

Vuorman mukaan myös välttämätön standardisointi näkyy hinnassa, sillä uusille malleille on haettava oma sertifikaattinsa.

Petrov harmittelee, että jotkin firmat laskevat kaksien turvakenkien per työntekijä tulevan kalliiksi.

– Ei osata laskea, että jos niitä on kahdet, ne eivät myöskään kulu yhtä nopeasti.

Vuorman mukaan yrityksiltä olisi fiksuinta laittaa hintakatto työntekijöiden kengille ja antaa heidän valita omat turvakenkänsä.

– Silloin jokainen saisi itselleen sopivat kengät.

Hienosäätöä

Turvakengän käytettävyyteen vaikuttaa myös sen kiinnitys. Yhä useammissa turvakengissä on Boa-kiinnitys tai vastaava toisen merkin tuote, eli nauhojen solmimiseen ei enää menee aikaa, vaan kenkä ruuvataan kiinni.

– Meidän myymistämme kengistä jo 80 prosenttia on Boa-kiinnityksellä. Se näkyy myös kengän hinnassa, mutta toisaalta mekanismilla on elinikäinen takuu. Eli jos esimerkiksi teräsvaijeri katkeaa, se vaihdetaan uuteen. Joskus lukkomekanismiin pääsee sisälle työmaan pölyjä, jolloin se ei toimi. Silloin se voidaan vaihtaa myymälässä, Vuorma kertoo.

Pohjan ja kärkisuojan materiaaleissa on myös valinnanvaraa. Valittu materiaali vaikuttaa kengän painoon. Naulaanastumissuoja voi olla terästä, kevlaria tai komposiittia. Kärkisuojat valmistetaan teräksestä, alumiinista tai komposiitista.

Joissakin töissä joudutaan jatkuvasti kiipeämään tikapuille. Perusturvakengässä pohja voi alkaa antaa periksi, kun rasitus kohdistuu säännöllisesti jalan keskiosaan. Myös jalka rasittuu. Joihinkin turvakenkiin onkin tehty jalan kaarelle teräsvahvike kiipeilyn varalle.

Usein kenkien käyttäjiltä unohtuu pohjallisten merkitys.

– Jos pitää samoja kenkiä 8 tuntia päivässä, 5 päivänä viikossa, pitäisi pohjallisia vaihtaa vähintään puolen vuoden välien. Muuten niiden vaimentavuus ja elastisuus on mennyttä. Todellisuus on se, että kun tullaan hankkimaan uusia pohjallisia, siitä edellisestä ei ole enää mitään jäljellä, Petrov sanoo.

Pohjallisia löytyy useilta valmistajilta ja niitä on monia erilaisia. Osa vaimentaa askelta, osa tukee jalkaholvia, jos se on korkea.

– Talvisin suositaan huopa-alumiinipohjallista, joka eristää kylmältä, varsinkin jos naulaanastumissuoja on terästä, Vuorma sanoo.

– Jos jalkojen kanssa on ongelmia, on myös lämmössä jalan muotoon muotoutuvia pohjallisia. Ne laitetaan 90-asteiseen uuniin, istutaan alas

Senja Vuorma esittelee jalan kaarta tukevia pohjallisia.

odottamaan pari minuuttia, laitetaan lämmitetty pohjallinen kenkään ja kenkä jalkaan. Odotetaan toiset pari minuuttia ja pohjallinen muotoutuu oman jalan mukaan, Petrov kertoo.

IKH:n myymälässä on skanneri, joka mittaa jalan pohjan muotoa.

– Skanneri ehdottaa sitten oikeanlaista pohjallista, joka soveltuu mahdollisimman hyvin jalan muotoon, Vuorma sanoo.

Nuoret välittävät ulkonäöstä

Viime vuosina erityisesti nuoremmat rakentajat ovat toivoneet turvakengistä enemmän siviilikengän näköisiä. Lenkkarin ja klassisen CAT-kengän näköisiä tuotteita onkin tullut markkinoille.

– Esimerkiksi australialaisen Steel Blue -merkin kengät näyttävät vaelluskengiltä. Turvakenkiäkin valmistavan lenkkarimerkki Reebokin kengät näyttävät lenkkitossuilta. Niissä on silti samat ominaisuudet kuin muissakin turvakengissä. ”Turvakenkämuodissa” korostuvat nyt ulkonäkö, keveys ja pikakiinnitys, Petrov kertoo.

– Helly Hansenin kapeamman lestin mallit ovat suosittuja erityisesti naisten keskuudessa. Suosiossa ovat nousseet enemmän lenkkarin näköiset turvakengät, Vuorma vahvistaa. ¶

Hieman klassisempia turvakenkiä edustavat Sievin puolikorkea turvakenkä.

Skyddan eniten myytyjen tuotteiden joukossa on niin Arbetskon klassista turvakenkää kuin Reebokin lenkkaria muistuttavia turvakenkiäkin.

KOULUTUKSELLA UUSIIN TEHTÄVIIN!

Pätevöitä itsesi rakentamisen erityisosaajaksi TTS Työtehoseuran koulutuksissa!

Henkilösertifikaattiin valmentavat koulutukset

- Märkätilojen vedeneristäjä 13.4.2022
- Rakenteiden tiivistäjä 3. - 4.5.2022
- Rakenteiden saumaaja 26.4.2022
- Viemärisaneeraaja 23.5.2022
- Rakenteiden kosteudenmittaaja 12.4.2022 - alkaen
- Telineasentaja 6. - 7.4.2022 ja 11. - 12.5.2022

Pätevyyskoulutukset

- Asbestipurkaja 25. - 27.4.2022 ja 6. - 8.6.2022

Opiskele esimieheksi työn ohessa

- Rakennusalan työmaajohdon erikoisammattitutkinto, työmaapäällikön osaamisala (RET), aloitukset 30.3. ja 21.4.
- Rakennusalan työmaajohdon erikoisammattitutkinto, rakennustyömaan työnjohdon osaamisala (REAT), aloitukset 30.3. ja 11.5.

Lisätietoja asiantuntijakoulutuksista:

www.tts.fi/rakennusala

Mia Tokkari, mia.tokkari@tts.fi, 044 7143 722

Yhteistyössä Rakennusliiton urapalveluiden kanssa

TTS Työtehoseura

Rakennusliitto

Monitoimitalon työmaalla paalu poikineen

Pohjois-Porissa rakennetaan uutta monitoimitaloa alakoululaisille ja muille käyttäjille. Kävimme katsomassa, mitä vaikutuksia talvikelillä on tekemiseen ja millä keinoin rakentajat työskentelevät.

TEKSTI JA KUVAT: EEVA VÄNSKÄ

Työmaalla siirrytään lattiahommiin vielä helmikuun kuluessa. Jutuntekohetkellä oli jäljellä vielä kaksi valukertaa anturalaatikoilla.

POHJOIS-PORIN MONITOIMITALOON asettuu ensi vuoden elokuussa 600 alakoululaista sekä 80 henkilökunnan jäsentä. Koulun lisäksi rakennukseen tulee kirjasto sekä hammas- ja oppilashuolto. Kaikkiaan kerrosalaa syntyy yli 8 500 neliötä.

Parhaillaan Pappilanpuistikon työmaalla tehdään infratöitä: pintamaata kuoritaan, hulevesiviemäreitä kaivetaan ja kapillaarisoratäyttöjä rakennetaan. Myös paalutukset sekä raudoitus- ja valutyöt jatkuvat.

Mittamies **Esko Hietikko** on merkinnyt paalujen paikkoja oikein urakalla. Rautatikkumerkkejä sojottaa nytkin osoittamassa, mihin seuraavat paalut upotetaan.

– Sen olen huomannut, että sormet ovat herkistyneet ja palelevat talvella. Minulla on kyllä ihan hyvät hanskat, ja tarvittaessa voin lämmittää peukaloita nyrkissä, Hietikko paljastaa.

Hän ei kuitenkaan pakkasesta säiky, sillä vetelee pyörällä työmatkat, 26 kilometriä yhteensä säästä riippumatta. Vaihteina omat jalat.

– Ei tartte ryhtyä elämäntapamuutosta tekemään, kun on kuntokuuri jo kohdillaan.

Mittanauha ja robotti

Hietikoita on Skanskalla enemmänkin, Eskon poika **Markus Hietikko** tällä samalla työmaalla, ja toinen poika toisella työmaalla. Markus Hietikko kertoo, että sai ensin kuukauden pestin, ja jäi sitä myötä tekemään rakentajan hommia.

Esko Hietikko sanoo, että hänellä kävi aikanaan tuuri, kun pääsi mittamiehen apulaiseksi. Mittamiehenä ei tarvitse olla matikkanero, mutta hyvästä muistista on hyötyä.

– Tärkeintä on kiinnostus työhön ja avoimuus, jotta oppii kaikki tarvittavat asiat. Olen opettanut matkan varrella 20 oppilasta. Työ on muuttunut alkuajoista: aiemmin vedettiin linjanarut mittanauhalla, nyt käytössä on robottitäky, eikä apumiestä tarvita. Tykkään kuitenkin edelleen työstäni, mittamies paljastaa.

2020

T2 patentoitiin tuona vuonna

1000

30-metristen paalujen määrä työmaalla

45,5

Kari Peterin lyhin työmatka näin moneen vuoteen

Paalujen maa

Jutuntekohetkellä 85 prosenttia paaluista oli jo paikallaan. Keskimäärin 30 metrin mittaiset paalut on saatu kantavaan pohjaan asti. Tuhat tuollaista paalua kaikkiaan.

Entisellä pellolla humusmullan alla on noin 10 metriä savea, jonka alla on hiekka- ja moreenimaakerros. Työmaainsinööri **Jarno Kujansuu** kertoo, että juuri kun pintamaata saatiin kuorittua puoli metriä ennen paalujen lyöntiä, tulivat pakkaset.

– Murske ajettiin routamaan päälle, mikä oli hyvä sikäli, että kalusto ei uponnut peltoon. Paalutkin saatiin hyvin paikalleen.

Lumen kanssa on haastetta, koska se täytyy saada pois seuraavien työvaiheiden edestä. Paaluja on niin paljon, että kaivuri ei mahdu kunnolla sekaan kaapimaan, joten työmaalla tullaan

Esko Hietikolle (vas.) tuli kuvauspäivänä täyteen 39 vuotta rakennusliittolaisena. Aika hyvä. Oikealla Markus Hietikko, jolla vielä pari vuotta matkaa isän saavutukseen.

käyttämään pressutusta sekä lumen sulatusta.

Tapaan työmaakopeilla Skanskan Satakunnan alueen luottamusmiehen **Ari Kettusen** sekä työsuojeluvaltuutettu **Kari Raitasen**. Heidän omat työmaansa ovat Olkiluodossa, mutta nyt on tilaisuus jututtaa alueen työn asiantuntijoita.

– Talvikelillä rakentaminen hidastaa töitä. Lumi ja jää aiheuttavat myös turvallisuusriskejä, esimerkiksi liukastumiset ovat mahdollisia, Raitanen huomauttaa.

Monitoimitalotyömaalla ollaan tähän mennessä, kop kop, säästytty sekä koronalta että tapaturmilta. Kylmin sää sattui viime viikolla, miinus 17 astetta. Pakkasrajaksi on sovittu miinus 15, joten siinä kohtaa koneenkuljettajat pystyivät tekemään kopeissaan töitä, muut odottelivat tovin, että lämpötila nousi.

Varusteilla on väliä

Kari Raitanen korostaa oikean vaatetuksen merkitystä talvella.

– Pukeutuminen ja hyvät suojavarusteet ovat ratkaisevia, että pystyy olemaan terveenä työssä.

Monitoimitalo rakennetaan niin sanotuilla *Terve talo* -kriteereillä, onko tällä vaikutusta työntekijöiden kannalta?

– Kyllä työntekijöillä ammattitaitoa löytyy, he ovat esimerkiksi olleet tekemässä tiloja sairaalalle. Työnjohto on tässä tietysti tukena. On hienoa, että on saatu tällainen iso työmaa tehtäväksi, Ari Kettunen sanoo.

Projektipäällikkö **Olli Korhonen** kertoo, että Terve talo -kriteereillä rakentamisen tavoitteena on ohjata rakentamista niin, että loppukäyttäjällä on terve ja turvallinen rakennus.

– Porin kaupungin Terve talo –asiakirjassa määritellään rakennushankkeen osapuolia koskevat vaatimukset, muun muassa kosteuden ja puhtaudenhallintaan liittyviä asioita, sekä valvontaa ja dokumentointia, joita rakennettaessa on noudatettava.

Kun rakennuksen runko on valmis ja tiivis, aloitetaan sisätilojen pölyisyyden ja kosteuden seuranta. Mitä tämä tarkoittaa käytännössä?

– Puhtaanapito suunnitellaan siten, että syntyvää pölyä on mahdollisimman vähän. Alueita osastoidaan rakentamisen vaiheiden limittyessä.

Kohteessa noudatetaan myös Kuivaketju10-toimintamallia, jolla estetään kosteusvaurioiden syntymistä kaikissa rakentamisen vaiheissa.

Tilaa toimia

Ari Kettunen miettii, että tontin laajuus on hyvä asia työn tekemisen kannalta, sillä on aina tilaa laskea tavaraa, ja samalla ulkopuolisia ihmisiä on vähemmän kuin jossain keskustan tuntumassa. Koulun tontti on suuri, yli 65 000 neliötä.

– Samalla monen työntekijän työmatka on lyhyt, sillä täällä on paljon porilaisia rakentajia, Kettunen kertoo.

Yksi heistä on **Kari Peteri**, omien sanojen mukaan kirveshenkilö.

– Nyt on lyhin työmatka 45 ja puoleen vuoteen. Kävelen 20 minuuttia töihin.

Kirvesmies **Juha Heinänen** kertoo, että työmaalla on päässyt käyttämään Duo-monikäyttömuotteja.

– Niillä rakentaminen on niin kuin legoilla rakentamista. Muottia voi siirtää miesvoimalla, ei tarvita nostinta.

Skanskan Satakunnan alueen luottamusmies Ari Kettunen on itse asunut työmaan lähellä. – Työmatka tälle työmaalle on monella rakentajalla lyhyt, täällä on paljon porilaisia töissä.

Skanskan Satakunnan alueen työsuojeluvaltuutettu Kari Raitanen sanoo, että talvirakentamisessa yksi tärkeimmistä asioista on oikea vaatetus. – Meillä on hyvät varusteet työnantajan puolesta sekä talvi- että kesäkeleihin.

Ainoa laatuaan

Keskellä työmaata tavoitan Grow Building Oy:n koneenrakentaja, keksijä, timanttityöntekijä **Teemu Häkkisen**. Hän katkoo maahan upotettuja paaluja mittaansa T2-koneessa. Siinä yhdistyvät koneohjaus ja konekatkaisu, ja laite on ainoa laatuaan maailmassa.

Häkkinen keksi T2:n vuonna 2018.

– Laite sahaa teräsbetonipaalut mittaansa gps-pohjaisen mittalaitteen avulla valmiiksi seuraavia työvaiheita varten. Enää ei tarvitse tehdä tätä riskejä sisältävää työvaihetta käsin.

Paalun kaatumisesta aiheutuvat vammautumisriskit ja pitkän aikavälin tuki- ja liikuntaelinvaivat minimoituvat. T2:ssa ei tarvitse kärsiä epäergonomisesta työasennosta ja tärinästä; aiemmin paalut piti katkaista moottorisahatyylisellä laikkaleikkurilla epäergonomisessa asennossa.

Koneen koura irrottaa paalunnatsan hallitusti ja siirtää sen syrjään.

– Sahan yhteydessä toimii vesipumppu, jonka suihku sitoo kivipölyä. Kvartsipöly on syöpää aiheuttavaa, mutta T2-ohjaimissa voi työskennellä suojatussa turvahytissä, jossa ilma suodatetaan.

T2 on patentoitu vuonna 2020, ja sillä on CE-merkintä, eli koneella työskennellään EU:n turvamääräysten mukaisesti. Häkkinen on lisännyt keksinnöllään alan turvallisuutta ja terveyttä, toivottavasti laitteita nähdään tulevaisuudessa enemmänkin. ¶

Teemu Häkkinen näyttää miten T2-paalunkatkoja toimii käytännössä. Vesipumpun suihku sitoo sahaamisen aikana lentävää pölyä, ja lopuksi paalunnatsa siirtyy konevoimin syrjään.

Lisää turvallisuutta

Sievi MGuard Roller -jalkineilla

MGuard Roller -jalkineissa on Sievin kehittämä, ohut ja erittäin joustava Metashield-jalkapöydänsuoja, joka on integroitu jalkineen rakenteeseen ja se vaimentaa jalkapöytään kohdistuvia iskuja **jopa 90 %**:sesti. Jalkapöydänsuoja on valmistettu **PORON XRD®** -materiaalista ja sen rakenteessa olevat kanavat sekä jalkineen hengittävät päällismateriaalit mahdollistavat ilman kiertämisen ja kosteuden poistumisen jalkineesta, mikä tekee siitä miellyttävän käyttää. Metashield-jalkapöydänsuoja tuo merkittävää lisäsuojaa perinteiseen turvajalkineeseen, käyttömukavuudesta tinkimättä. Sievin MGuard Roller -turvajalkineuutuudet integroidulla jalkapöydänsuojalla tarjoavat lisää turvallisuutta mukavuudesta tinkimättä ja ne sopivat myös erittäin koviin olosuhteisiin.

Sievi

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja • **sievi.com**

Kevyttä sisäkattotyötä, tulevaisuudessa

Rakentajille eksoskeletoneista on hyötyä rajatuissa työtehtävissä. Inlookilla haetaan vielä sopivaa työkohdetta ja tekijää.

HANKALIA JA RASKAITA työvaiheita keventämään tarkoitettuja eksoskeletoneja käytetään jo teollisuudessa ja rakennustyömailla. Kaikkiin töihin ne eivät sovellu, joten eksoskeletonia sovitettava ja testattava ensin.

– Käykö liivit tähän päälle, Inlookin sisäkattoasentaja **Matti Ukkonen** kysyy eksoskeletonin testausvaiheessa.

Eksoskeletonin käytössä turvallisuus on etusijalla. Ylöspäin suuntautuvan työskentelyyn tarkoitetun eksoskeletonin jousirakenteen takia työkaluliivit pitäisi pukea niiden alle.

Ukkosen asennuskohteessa on jo lämmöt päällä ja katonrajassa on T-paitatyöskentelykelit. Eksoskeletonin alkuperäiset käsivarsikupit ovat liian isot. Niiden kanssa pitäisi pitkähihaista työpaitaa, jotta hihnat eivät hinkkaisi työmiehen nahkaa vereslihalle. Käsivarsikuppeja vaihtamalla eksoskeleton saataisiin istumaan paremmin työntekijän päälle.

– Kädet eivät taivu takataskuille ollenkaan, Ukkonen tavoittelee pihtejä liivien uumenista.

Ukkonen keksii työvaiheen, jossa eksoskeletonista olisi hyötyä.

– Tarkastusluukkuja voisin asentaa nämä päällä. Siinä ei tarvita ruuveja.

Viimeinen ongelma eksoskeletonin kannalta Ukkosen työssä on se, että töitä tehdään kattorungon sisässä. Eksoskeletonin runko nousee niin paljon olkapäiden yläpuolelle ja sivuille, että kiinnijäämisen riski kasvaa merkittävästi.

Tällä kertaa eksoskeletonia ei päästy kokeilemaan tositoimissa. Erilaisille eksoskeletoneille sopivia työkohteita ja tekijöitä löytyy varmasti Inlookin työmailta.

Tällä kertaa ylöspäin työskentelyn keventämiseen tarkoitettu eksoskeleton ei sovi Matti Ukkosen töiden helpottamiseen muun muassa siksi, että työkaluja on hankala poimia takataskuista.

TEKSTI JA KUVAT: JUKKA NISSINEN

Sisäkattoasentaja Matti Ukkonen sovittaa eksoskeletonia.

Yläkroppa lujilla sisäkattotöissä

Eksoskeletoneiden hinnat ovat pudonneet jo sen verran, että yrityksillä on mahdollisuus hankkia niitä useampia kokeiltavaksi eri työkohteissa.

– Hartiat ja selkä on asennushommissa kovilla, Inlookin pääluottamusmies, sisäkattoasentaja **Aarne Penttinen** sanoo.

Työturvallisuus ja hyvän työasennon löytäminen on tarkkaa hienosäätöä.

– Asennustelineen on oltava juuri oikealla korkeudella, ettei joudu kurkottelemaan.

Työsuojeluvaltuutettu, Helsingin Sisävalmistemiehet -osaston sihteeri **Esa Tukiainen** on samaa mieltä työsuojelun ja -terveyden tärkeimmistä ongelmista.

– Terveenä eläkkeelle meiltä on päässyt vain jokunen asentaja. Niska-, selkä- ja hartiavaivat ovat yleisiä.

Penttinen on joutunut jättämään tekonivelpolvileikkauksen jälkeen varsinaiset asennustyöt ja työskentelee nyt Tukiaisen työparina Inlookin keskusvarastolla Helsingin Herttoniemessä.

– Kun lopetin sisäkattotyöt, sen jälkeen alkoi jomottaa selkää ja hartioita. Polvi ei hajonnut työn takia, olen tehty sen verran heikoista osista, Penttinen vitsailee.

Viimeisimpiä työsuojelu-uudistuksia ovat olleet katon proppauksessa käytettävät umpisuojalasit ja proppukoneeseen kytketty imuri. →

RAKENNUSLIITON VAKUUTUSKASSA TURVAA RAKENTAJIEN TERVEYTTÄ

Kuinka on terveytesi laita? Mahdolliseen korkeaan verenpaineeseen, kohonneeseen diabetesriskiin ja piileviin hammassairauksiin voidaan puuttua ajoissa, kun käyt säännöllisissä terveystarkastuksissa.

Vakuutuskassan vapaaehtoinen jäsenyys maksaa 150 euroa vuodessa.

Mitä kassan jäsen saa?

- joka toinen vuosi oikeuden lääkärintarkastukseen ja suppeaan laboratoriotutkimukseen
- joka toinen vuosi oikeuden käyttää hammaslääkärin ja suuhygienistin palveluja 300 eurolla
- kuolemantapauksessa edunsaajalle 500 euron hautausavustus

rakennusliitto.fi/vakuutuskassa

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

"Välillä meitä pyydetään työmaalle käymään. Menemme mielellämme ja vastaanotto on ollut aina hyvä."

– Suurin osa pääurakoitsijoistakin vaatii imurin käyttöä, Tukiainen sanoo.

– Ylöspäin propatessa se on hyvä laite. Se vähentää huomattavasti pölyä, Penttinen jatkaa.

Inlookin työterveyshuolto on huomattavasti lain vaatimaa vähimmäistasoa parempi. Mehiläisen työterveyshuolto ympäri maata on käytössä myös työstä riippumattomien vaivojen hoitoon.

– Käytössämme on liikunta- ja hierontasetelit. Työnantaja panostaa siihen, että ukot pysyvät kunnossa, Tukiainen ja Penttinen sanovat.

– Lääkäriin pääsee heti ja meillä voi olla 3 päivää sairaslomalla omalla ilmoituksella.

Tukiaisen mukaan sairasloman omailmoitus on toiminut hyvin. Luottamus on hyvä lääke lyhyissä sairaslomissa.

Korona ei ole pahemmin sotkenut Inlookin töitä. Vain parilla työmaalla urakat on jouduttu keskeyttämään koko työmaan mentyä kiinni tartuntojen takia.

Työmaakierroksille heti, kun on mahdollista

Penttinen ja Tukiainen kiertävät työmaita mahdollisimman paljon ympäri maata. Työmaakäynnit keskittyvät Helsinki–Tampere–Turku-alueelle, sillä rakentaminenkin keskittyy sinne. Työmaakäynnit ovat nyt käynnistyneet uudelleen.

– Meillä meni 2 vuotta hukkaan työmaakäyntien osalta koronan takia. Ainoa työmaa, missä pääsimme pandemian aikana käymään, oli Siltasairaalan ulkolippa, Penttinen toteaa.

– Välillä meitä pyydetään työmaalle käymään. Menemme mielellämme ja vastaanotto on ollut aina hyvä, Tukiainen sanoo.

Tukiainen ja Penttinen ovat ilmoittautuneet tämän kevään luottamushenkilöiden täydennyskurssille.

– Tilanteet elävät koko ajan. Kurssilta saa aina uutta tietoa, Tukiainen tähdentää.

– Siellä tutustuu uusiin ihmisiin ja samalla saa tietoa, miten muualla toimitaan.

Kunnon luottamushenkilövaalit

Inlook Oy on Suomen suurin sisäkattoasennuksia urakoiva yritys. Sisäkattojen lisäksi Inlook asentaa järjestelmäseiniä, väliseiniä sekä julkisivuverhouksia. Inlook-konserni toimii myös Ruotsissa ja Baltian maissa. Penttinen ja Tukiainen ovat noin 300 asentajan luottamushenkilöitä.

Inlookin työsuojeluvaltuutettu Esa Tukiaisen mukaan lyhyen sairasloman omailmoitus on toimiva käytäntö.

Inlookin pääluottamusmies Aarne Penttinen on tyytyväinen sisäkattohinnoittelun saamisesta tessiin parinkymmenen vuoden väännön jälkeen.

Päänavaus alakattotöiden tes-hinnoittelussa

Talonrakennuksen tessiin tuli nyt uudestaan alakattotöiden hinnoittelu. Tätä ennen alakattotöiden hinnoittelua ei ole ollut tessissä. Työnantajat käyttivät Sisäkattoyhdistyksen hinnastoa 1990-luvun loppupuolelle asti.

– Teimme isolla porukalla töitä tes-hinnoittelun eteen yli 20 vuotta, Inlookin pääluottamusmies, sisäkattoasentaja **Aarne Penttinen** toteaa.

Uusi hinnoittelu ei muuta merkittävästi palkkausta ainakaan Inlookilla.

– Teemme töitä etupäässä urakalla, Inlookin työsuojeluvaltuutettu, Helsingin Sisävalmistemiehet -osaston sihteeri **Esa Tukiainen** muistuttaa.

Tes-hinnoittelun uskotaan yhtenäistävän sisäkattoasentajien palkkoja yritysten välillä. Uudessa tessissä ei ole kovin montaa kattotyyppiä, mutta sitä pidetään hyvänä päänavauksena. Rakennusliiton omassa *Talonrakennusalan urakkahinnoittelu 2021–2022* -vihkosessa on lisää epävirallisia kattotyyppihinnoitteluja, mutta vihkosen hinnat perustuvat edellisen tessin mukaisiin palkkausperusteisiin.

– Tällä hetkellä joka firmassa on omat hinnastot käytössä, Penttinen sanoo.

Urakkahinnoittelua on ollut laatimassa laaja joukko sisäkattoasennuksen ammattilaisia.

– Olemme kokoontuneet useiden firmojen luottamushenkilöporukalla moneen kertaan 20 vuoden aikana miettimään yhteistyössä tätä hinnoittelua, Penttinen tähdentää.

Tukiainen ja Penttinen muistuttavat, että tes-hinnoittelu on vasta pohjahinta töille.

– Jokainen asentaja ja asennusmesta on erilainen. Joskus joutuu menemään töihin kaatopaikalle. Työmiehen tehokkuuteen monet tekijät, Tukiainen sanoo.

– Kuvissa kerrokset näyttävät samanlaisilta, mutta ne eivät ole sitä käytännössä, Penttinen jatkaa.

Inlookilla työsuhteet ovat yleensä pitkiä. Penttinen on ollut talossa lähes 35 vuotta. Parhaimmillaan Inlookilla työskenteli myös 3 Penttisen poikaa.

– Minulla on nyt kolmas kausi luottamusmiehenä, Penttinen sanoo.

Tukiainen on ollut Inlookilla töissä 6 vuotta, mutta rakennusalan työkokemusta on kertynyt jo 34 vuoden edestä.

– Olen nyt toista kautta työsuojeluvaltuutettuna. Sitä ennen olin varatyösuojeluvaltuutettu.

Vuodenvaihteessa uudistettuihin pesteihin oli kiinnostusta niin paljon, että luottamushenkilöistä päästiin äänestämään.

– Työsuojeluvaltuutetuksi oli ehdolla 3 ja luottamusmiesehdokkaita oli 5, Tukiainen kertoo vaaliasetelmista.

Äänestämisessä käytetty Rakennusliiton sovellus sai niin kehuja kuin moitteitakin. Sovellus toimi hyvin ja tulokset tulivat nopeasti muutamassa minuutissa. Työnantajakin kannusti vaalien toteuttamiseen sähköisesti.

– Meilläkin on töissä vanhaa porukkaa ja kaikilla ei ole niitä älykännyköitä, Penttinen muistuttaa.

– Pienen setvimisen jälkeen selvisi, että äänestämään pääsi myös tietokoneen kautta. Sovellus oli meillä käytössä ensimmäistä kertaa.

Penttinen ei kaipaa takaisin 300 kirjeen lähetysrumbaa. Etenkään kun postin perillemenoon ei voi tänä päivänä luottaa. ¶

TTL tutkii kvartsipölylle altistumista rakennuksilla

Pöly on vaarallista, mutta tehokkaita suojautumiskeinoja on olemassa

KVARTSIPÖLY ei ole leikin asia: sille altistuminen aiheuttaa silikoosia ja keuhkosyöpää. Altistumisesta sairauteen saattaa kulua kymmeniä vuosia, mutta sairauden uhka on todellinen.

Ammattitautirekisteriin ilmoitetaan reilut 10 kvartsipölystä johtuvaa silikoosi- ja keuhkosyöpätapausta vuosittain.

– Rakennustyömailla kvartsipölyä syntyy kun hiotaan, sahataan, porataan, räjäytetään, piikataan tai murskataan betonia, tiiltä tai kiveä, määrittelee Työterveyslaitoksen (TTL) johtava asiantuntija **Tapani Tuomi**.

Pitkään kvartsipölylle altistuneiden keuhkoihin kerääntyy kvartsipartikkeleita. Seurauksena voi olla krooninen keuhkojen tulehdus tai kivipölykeuhko.

TTL on nyt ottanut kvartsipölyn suurennuslasin alle. Laitos haluaa tutkia, missä määrin työpaikoilla todella altistutaan kvartsipölylle, mitkä ovat tehokkaimmat työtehtäväkohtaiset pölyntorjuntakeinot ja missä tehtävissä pölyltä on suojauduttava hengityksensuojaimin.

– Olemme mitanneet kvartsipölypitoisuuksia erilaisissa työtehtävissä ja tämän perusteella olemme jo laatineet parikymmentä ohjetta altistumisen ehkäisemiseksi ja lisää ohjeita on tulossa, Tuomi kertoo.

Keinoja on

Vaikka kvartsipöly on terveydelle vaarallista, on olemassa keinoja, joilla altistumista voidaan torjua.

– On esimerkiksi konekohtaisia kohdepoistoja, jotka kytketään HEPA-suodattimilla varustettuihin imureihin. Monissa tehtävissä voidaan käyttää torjuntakeinona vettä. On myös yleisilmanpuhdistimia, Tuomi luettelee.

EU:n syöpädirektiivin päivityksen tuloksena Suomessakin on kvartsipölylle asetettu sitova raja-arvo, jota ei saa ylittää.

– Tietoisuus kvartsipölyn terveysvaikutuksista on yrityksissä ja työpaikoilla lisääntynyt, mutta ei vielä tarpeeksi. Toisinaan käy niin, että suojaudutaan vain kaikkein pölyisimmän työvaiheen aikana, mutta sitten otetaan suojain pois. Ei ymmärretä, että hienojakoinen pöly ei laskeudu heti. Yleisilmassa sitä saattaa leijailla vielä pitkään.

Meneillään olevassa tutkimuksessa on mukana suuria rakennusalan yri-

tyksiä, kuten NCC, Hartela, CONSTI ja Destia. Ne ovat Tuomen mukaan olleet hyvin sitoutuneita tutkimukseen ja pölymittauksia on saatu tehdä työmailla kiitettävästi.

Hienojakoista pölyä

Pienimmät kvartsipölyhiukkaset ovat haitallisimpia. Pienimpiä hiukkasia ei aina edes näe silmällä. Ne jäävät yleisilmaan pitkäksi aikaa, vaikka työ on jo lopetettu.

Pitkään kvartsipölylle altistuneiden keuhkoihin kerääntyy kvartsipartikkeleita. Seurauksena voi olla krooninen keuhkojen tulehdus tai kivipölykeuhko. Myös keuhkosyövän kasvaa altistuneilla riski.

Erityisen vaarallista pölyaltistuminen on henkilöille, jotka tupakoivat.

Ts-valtuutettu Pekka Mäki, YIT: Pölyn riskit ovat tiedossa

– Kvartsipöly on otettu rakennustyömailla vakavasti. Pölyä torjutaan valitsemalla oikeat työtavat ja työvälineet. Moottorimaskit ja imurit ovat laajasti käytössä pölyn kanssa tekemisiin joutuvilla, YIT:n yrityskohtainen työsuojeluvaltuutettu **Pekka Mäki** sanoo.

Ts-valtuutettu Mäki arvioi, että säännöllisesti pölyistä työtä tekevien työntekijöiden tietoisuus pölyriskeistä on kasvanut.

– YIT on saamani tiedon mukaan ainakin pyrkinyt ilmoittamaan ASA-rekisteriin kaikki työntekijät, jotka sinne kuuluu ilmoittaa.

Kvartsipölylle altistuneet työntekijät on lain mukaan ilmoitettava TTL:n ylläpitämään ASA-rekisteriin, joka on ollut käytössä jo yli 40 vuotta. Työnantajan on ilmoitettava rekisteriin pölylle altistuneet työntekijät, kun altistuminen on todettu mittauksin.

ASA-rekisteriin ilmoitetaan syöpävaarallisten aineiden kanssa tekemisiin joutuneet työntekijät. Kvartsipöly lisättiin näiden aineiden joukkoon vuoden 2020 alusta lukien.

TTL:stä kerrotaan, että ASA-rekisteriin on kaikkinensa ilmoitettu yli 1 000 työpaikkaa. Suomessa kvartsipölylle altistuu noin 50 000 työntekijää, joista suuri osa työskentelee rakennusalalla. ¶

Vielä ehtii kommentoida!

Muutos 2023 -työryhmän esitys valmistumassa

RAKENNUSLIITON järjestöllistä uudistamista suunnittelevan Muutos 2023 -työryhmän työ on valmistumassa. Työryhmä raportoi väliesityksestään toukokuussa 2021 kokoontuneelle ylimääräiselle liittokokoukselle. Viime syksyn ja kuluvan kevään aikana esityksestä on keskusteltu muun muassa aluejärjestöjen ja ammattiosastojen kokouksissa.

Työryhmä on saanut palautetta työstään. Myös lukuisia kysymyksiä on esitetty. Huhtikuun aikana Muutos 2023 -työryhmä muokkaa saamansa palautteen perusteella lopullisen esityksensä ja jättää sen liiton hallituksen käsiteltäväksi. Hallitus puolestaan tekee asiasta oman esityksensä keväällä 2024 kokoontuvalle 25. liittokokoukselle.

Koko esitys nähtävissä verkossa

Tammikuussa työryhmän esitykseen liittyvä materiaali koostettiin Rakennusliiton verkkosivuille. Keskeisimmät materiaalit ovat muutosesityksen esittelevä PowerPoint-esitys sekä kertomus muutosesityksen taustoista ja tavoitteista. Sivulla on myös linkit kahteen videoon, joilla kerrotaan muutosesityksen taustasta.

Nettisivulta pääsee myös kommentoimaan esitystä. Tähän Rakentajan juttuun puolestaan koottiin yleisimmät jäsenistöltä työryhmälle tulleet kysymykset vastauksineen.

? Miksi tällainen uudistus tarvitaan?
Suuri osa ammattiosastoista toimii lähinnä kokouksia järjestämällä: vuosikokoukset pidetään, mutta muuta toimintaa ei ole. Tämä ei palvele jäseniä.

Osastojen mahdollisuus järjestää toimintaa jäsenilleen vaihtelee huikeasti osaston koon ja varallisuuden mukaan.

Kilpailu ihmisten vapaa-ajasta on kova. Nuoria ei kiinnosta byrokraattinen kokoustaminen vaan aito toiminta rakentajien etujen puolesta. Ollaan valmiita tekemään ja toimimaan, ei istumaan kokouksissa.

? Kuka tämän esityksen tekemisestä on päättänyt?
Liiton yli päättävä elin eli Rakennusliiton liittokokous keväällä 2019 velvoitti uuden hallituksen asettamaan työryhmän pohtimaan liiton toiminnallista ja rakenteellista uudistamista.

? Miten voin vaikuttaa asiaan?
Oma ammattiosastosi voi ottaa esitykseen kantaa kevätkokouksessaan. Itse voit kommentoida, kannattaa, vastustaa tai kysyä esitykseen liittyen nettisivulla ***rakennusliitto.fi/rakennusliitto/muutos-2023***, josta löytyy palautelomake.

? Mitä tapahtuu osastoille, lopetetaanko meidän osastomme?
Mikään ulkopuolinen taho ei edes voi lakkauttaa osastoja. Ne ovat itsenäisiä yhdistyksiä, jotka päättävät itse omasta kohtalostaan. Jotkin osastot saattavat itse lopettaa oman toimintansa, näin tapahtuu jo nyt.

? Meillä on osastolla hyvää toimintaa, pitäisikö se lopettaa?
Ei tietenkään ole mitään järkeä lopettaa hyvää toimintaa. Sitä voidaan jatkaa joko edelleen osaston toimintana tai uuden alueyhdistyksen järjestämänä.

? Meidän osastollamme on varallisuutta, mihin se raha menee?
Osasto päättää itse omien varojensa käytöstä kaikissa tilanteissa. Rahaa ei siis voi ulkopuolinen taho esimerkiksi siirtää mihinkään.

? Eikö tässä mallissa päätöksenteko keskity liiaksi? Päättävätkö edustajakokoukseen valitut edustajat ihan kaikesta?
Maakuntapohjaisen alueyhdistyksen hallitukseen valittaisiin liittovaalissa ehdolla olleita jäseniä vaalin antamassa järjestyksessä. Alueyhdistyksen hallituksessa voi olla enemmän ihmisiä kuin tulee valituksi alueelta liiton edustajistoon.

Alueyhdistykset järjestävät vuosikokouksen kaksi kertaa vuodessa. Niissä jokaisella jäsenellä on mahdollisuus vaikuttaa yhdistyksen toimintaan.

? Jääkö valvonta kokonaan pois? Kuka päättää, mitä alueyhdistys tekee?
E.m. alueyhdistyksen kevät- ja syyskokoukset valvovat alueyhdistyksen hallituksen toimintaa – aivan kuten ammattiosastojen suhteen nykyisin tapahtuu. Syyskokous päättää seuraavan vuoden toiminnasta ja kevätkokous muun muassa vahvistaa tilit ja myöntää vastuuvapauden.

Jäseniä kiinnostava toiminta – on kyse sitten edunvalvonnallisesta, alueellisesta tai ammattialakohtaisesta toiminnasta tai vapaa-ajan tapahtumista – organisoidaan avoimissa toiminta-verkostoissa.

? Onko jäseniltä tullut toiveita siitä, mitä liiton työltä alueilla odotetaan ja mitä sellaista pitäisi tehdä, mikä ei nykyisin toimi?
Liiton aktiivit toivovat tukea muun muassa jäsenhankintaan. Luottamushenkilöt toivovat lisää tukea omalle työlleen, ennen muuta keskustelutilaisuuksia toisten luottamusmiesten kanssa.

Esimerkiksi ammattiosaston tehtäviin kuuluvat osaston jäsenten työllisyyden ja palkkakehityksen tukeminen, jää palautteen perusteella nykyisin toteutumatta useimmissa osastoissa.

Tutustu esitykseen ja kommentoi: rakennusliitto.fi/rakennusliitto/muutos-2023

Aidosti asiantuntevaa palvelua!

Meillä hinnat sis. alv 24%

Verkko-kauppamme on aina auki!
ikh.fi

MEILTÄ MYÖS PAINATUS- JA BRODEERAUSPALVELUT!
Kysy yrityksellesi edustavia työvaatteita omalla logollasi!

PATRON SAFETY 1ST

Työvaatteet

- 80% polyesteri, 20% puuvilla, 290 g/m²
- värit: fl. keltainen/musta, fl.oranssi/musta, fl.punainen/musta

GRANIITTI
Takki
- takana hieman pidennetty helma
- EN20471 luokka 2
- koot: XS-5XL

P K O
PAT548K/O/P **79,90**

UUTUUS!

GREYSON
Housut
- polvitaskut ja lahkeensuut Corduraa
- lahkeita mahdollista pidentää 3-6 cm
- EN 20471 luokka 1
- koot: XS-5XL, D88-D116

P K O
PAT549K/O/P **79,-**

ANDERS
Hupparitakki
- 100 % polyesteripikee, 280 g/m²
- harjattu sisäpuoli
- irrotettava ja säädettävä huppu
- EN20471 luokka 2
- koot: XS-5XL
- värit: fl. keltainen, fl.oranssi

K O
PAT557K/O **69,-**

PETZL

Vertex Vent
Suojakypärät
- rakenteeltaan ja lisävarusteyhteen-sopivuudeltaan uusi malli alkaen 4/2019
- 6-pisteinen hihnasto
- materiaali ABS
- CE EN12492, EN397, ANSI Z89.1-2014 Tyyppi 1 luokka C LT. EAC, UIAA

89,90 kpl

V K O S M

Valkoinen	SHPZCA00
Keltainen	SHPZCA01
Oranssi	SHPZCA04
Sininen	SHPZCA05
Musta	SHPZCA03

Sievi TractionPro

TractionPro-kitkapohjalla!

ESD flexstep® 3D-dry

Turvajalkineet
- teräksinen naulaanastumissuoja
- Sievi DUAL Comfort -pohjallinen

UUTUUS!

Cobra RollerH+ S3
- komposiitti-varvassuoja
- koot: 39-48

SK52303 **235,-**

Integroitu jalkapöydän-suoja!

MGuard Roller
- alumiinivarvassuoja
- koot: 39-48

SK52427 **229,-**

Tarjoukset voimassa 30.4.2022 saakka. Hinnat sis. ALV 24 %. Pidätämme oikeuden hintamuutoksiin.

Katso lähin IKH-kauppiaasi: ikh.fi

TEKSTI JA KUVAT: JUKKA NISSINEN

Bitumirulla vaihtui sairaalan rullakkoon

Heikki Lehtonen katkaisi eläkepäivät sairaalakeikalla.

Heikki Lehtonen on ensimmäistä kertaa sisätöissä. Työpaikkana Suomen ensimmäinen koronan takia käynnistetty sairaala.

HELSINGISSÄ Herttoniemen varasairaalan käytävillä sairaalatarvikerullakkoa työntää mies, joka on työelämässä tottunut pitämään pien tahrimia työhaalareita.

– Tulin tänne töihin perjantaina 7. tammikuuta, kun sairaalaa ruvettiin perustamaan, 67-vuotias eläköitynyt kermieristäjä, nykyinen toimitilahuoltaja **Heikki Lehtonen** kertoo.

Varasairaala käynnistettiin koronapandemian pahentuessa omikronmuunnoksen takia. Ensimmäiset potilaat otettiin sisään sairaalaan jo seuraavana maanantaina 10. tammikuuta. Varasairaalan ykkösosastolla on 62 potilaspaikkaa. Toinen 25-paikkainen osasto odottaa valmiudessa, mutta sitä ei ole otettu käyttöön.

Lehtosen työ oli alkuun hyllyjen täyttämistä sairaalatarvikkeilla ja potilasvaatteilla. Nyt hän valvoo, että tavaraa on riittävästi, tekee lisätilaukset sekä purkaa tiistaisin ja torstaisin tulevat tavaratoimitukset omille paikoilleen. Työ on kevyttä verrattuna kermieristäjän bitumirullien kantamiseen verrattuna.

– Kävelyä tulee paljon, kun kellarista asti haetaan tavaroita ja mennään osastolla edestakaisin.

Toimitilahuollossa Lehtosella on 2 työkaveria. He ovat väliaikaisesti lainassa Helsingin kaupungin ympäristöpalveluista ja Laakson sairaalasta. Lehtosella ei ole aikaisempaa työkokemusta terveydenhuoltoalalta.

– Tämä on ensimmäinen sisätyöni, olin koko työurani ulkohommissa. On ollut äärimmäisen mielenkiintoista seurata, miten tällainen organisaatio pistetään pystyyn.

Pääosa varasairaalan henkilökunnasta on Helsingin kaupungin työntekijöitä muista työpaikoista. Lehtosen työkavereina on muun muassa pysäköinninvalvojia ja kirjastonhoitajia.

– Kaikki ovat tuntemattomia toisilleen. Täällä on positiivinen henki, ei ole mitään kuppikuntia.

Helsingin Herttoniemen varasairaala toimii vielä vähintään huhtikuun ajan.

Sairaalassa on huonot palkat

Lehtosen työkeikka on selventänyt, kuinka huonot palkat terveydenhuollon työntekijöillä on. Hoitoavustajien ja toimitilahuoltajien peruskuukausipalkka ylittää juuri ja juuri 2 000 euron rajan. Koulutetuilla hoitajilla on hieman paremmat palkat. Koronasairaalassa maksetaan 500 euron ylimääräinen kuukausilisä.

– Ihmettelen, miten näillä palkoilla pärjää. Pääkaupunkiseudulla sillä ei pysty tulemaan toimeen. Sen päälle on maksettava asumistukea, Lehtonen toteaa.

Sairaalan työntekijöiden vaihtuvuus on ollut suurta, sillä kaikki eivät kestä potilaiden kuoleman aiheuttamaa järkytystä. Hoitohenkilökunnan arvostus Lehtosen silmissä on noussut merkittävästi, kun hän on nähnyt kuinka raskasta työtä hoitajat tekevät.

Herttoniemen varasairaalan työkeikka olisi varmasti mennyt Lehtoselta täysin ohi, ellei oma tytär, sairaalan hallinnollinen osastonhoitaja **Päivi Hemming**, olisi kysynyt töihin.

– Ei tällaista työtä olisi tullut mieleenkään lähteä hakemaan, Lehtonen sanoo.

Korona ja talvikelit vauhdittivat töihin lähtöä.

– Uimahallit ja muut liikuntapaikat olivat suljettuja. Ulkoilukin oli hankalaa, kun oli lunta ja jäätä. Vaimo on kotona etätöissä. Minun olisi pitänyt olla hiljaa etäkokousten aikana, Lehtonen sanoo.

Töissä pääsee juttelemaan työkavereiden kanssa.

Näillä näkymin varasairaala pidetään auki ainakin huhtikuun ajan ja mahdollisesti myös vielä toukokuussa.

Yksi mieluisimpia työtehtäviä on brunssitarpeiden haku sairaalan henkilökunnalle.

– Täällä järjestetään joka perjantai brunssi. Siellä myös keskustellaan siitä, mikä mättää töissä. Brunssi on pieni ele työnantajalta, mutta sillä saa valtavan positiivisen fiiliksen. ¶

Nauti Holiday Clubin jäseneduista

Hae nyt Rakennusliiton jäsenille räätälöityä lomaetua viikoille 23–52/2022.

KATINKULTA	**Golfpuiston luhtitalo huoneisto**	
4+2:lle	viikot 25–26, 42, 52	**550 €/vko**
	viikko 43	**350 €/vko**
KATINKULTA	**Golfpuiston paritalo huoneisto**	
4+2:lle	viikot 25–32	**550 €/vko**
NAANTALI	**Kylpyläranta huoneisto**	
4+2:lle	viikot 24–27, 29	**450 €/vko, 250 €/vkl tai arki**
SAIMAA	**Anttilankaaren huoneisto**	
4+2:lle	viikko 23	**350 €/vko, 200 €/vkl tai arki**
	viikot 25, 31	**550 €/vko, 300 €/vkl tai arki**
SAIMAA	**Rantapuiston huoneisto**	
4+2:lle	viikot 24, 26–30, 32–33	**550 €/vko**
	viikot 34–38	**350 €/vko**
SAIMAA	**Keskuspuisto Lodgen huoneisto**	
4+2:lle	viikot 24–33, 42–43, 52	**550 €/vko, 300 €/vkl tai arki**
TURUN CARIBIA Spa Lodge 1 huoneisto		
4+2:lle	viikot 44–48, 50	**350 €/vko, 200 €/vkl tai arki**
VIERUMÄKI	**2 Lodge 1 huoneisto**	
4+2:lle	viikot 25, 27, 29–32, 42	**550 €/vko**
KUUSAMON TROPIIKKI Petäjälammenranta 7 huoneisto		
4+2:lle	viikot 23, 27–29, 33–35,	
	39–41, 45–47, 51	**350 €/vko**
	viikko 52	**550 €/vko**
SAARISELKÄ	**Villas Saariselkä 3 huoneisto**	
4+2:lle	viikot 23–24, 29–32,	
	39–40, 45–48	**350 €/vko**
	viikot 37–38	**550 €/vko**

HAKUAIKA viikoille 23–52/2022 17.3.–10.4.2022. Arvonta 12.4.2022. Arvonnoissa vapaaksi jääneet lomat tulevat varattaviksi 19.4.2022 klo 10.

HAE LOMAA www.holidayclub.fi/yrityspalvelu, kirjaudu käyttäjätunnuksella "Rakennusliitto" ja salasanalla: mukavaloma.

KATSO MYÖS vapaana olevat liiton omat kohteet tältä vuodelta viikkoon 22 asti sivustoilta kohdasta VAPAAT VIIKOT ja varaa heti! Näille varaukset varausjärjestyksessä.

Ensimmäisen 2 vuoden ajan jokaisen lomahaun jälkeen arvotaan kaikkien hakuun osallistuneiden kesken 10 kpl 2 vrk:n hotellipaketteja Holiday Club kylpylähotelleihin.

LISÄTIEDOT:
Holiday Club Yrityspalvelu
puh. 0300 870 903 (arkisin 9–15)
yrityspalvelu@holidayclub.fi

Holiday Club

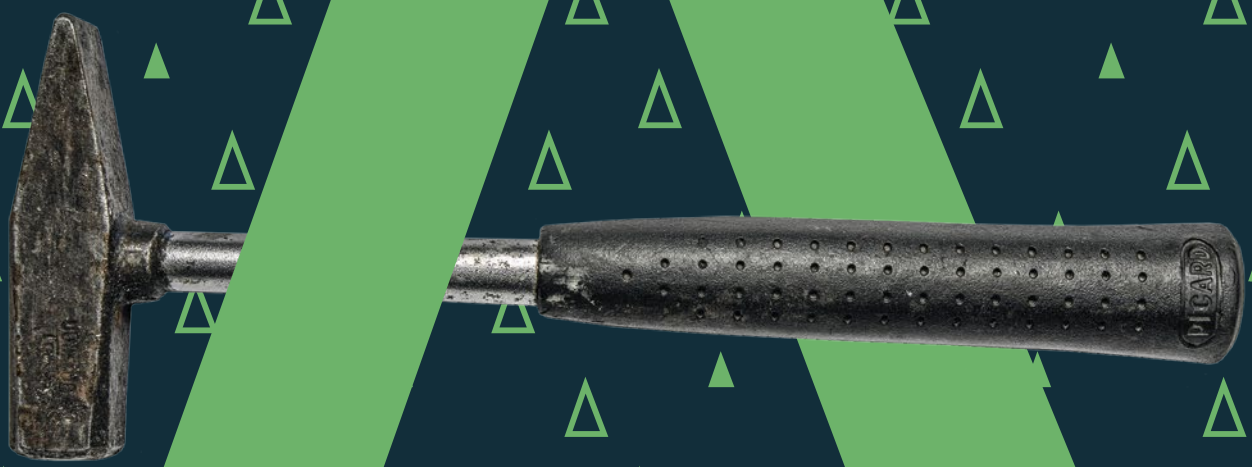

A-kassa.fi

Seuraa meitä somessa @AvoinKassa

Olemme tukenasi, jos jäät työttömäksi tai sinut lomautetaan - turvaamme toimeentulosi muutosten hetkellä.

a-kassa.fi

Palvelunumero
020 690 455

Avoin työttömyyskassa
PL 116, 00531 Helsinki

Riitta Työläjärvi
SAK:n asiantuntijalääkäri

Rakentajan työ ja terveys

RAKSAHOMMISSA RISKEJÄ RIITTÄÄ ja raskas työ vaatii raskaat huvit. Työterveyshuollosta pitäisi löytyä apuja ja eväitä terveellisempään työhön, elämään ja työelämään. Toimiiko sinun työpaikallasi työterveyspalvelut a) tosi hyvin b) nojoo c) niin mistä olikaan kysymys?

RAKENNUSALALLA SATTUU JA TAPAHTUU. Ikävä kyllä myös tapaturmia, vakaviakin. Myös ammattitautitilastoissa keikutaan kärjessä. Työterveyshuollosta monilla tulee ensimmäisenä mieleen rutiininomaiset terveystarkastukset tai sairausvastaanotto, jonne pääsee helpommin ja nopeammin kuin terkkariin.

KUITENKIN juuri suuren riskin toimialalla, kuten rakentamisessa, voisi ennaltaehkäisevä työterveyshuolto parhaimmillaan olla pitkäaikainen kumppani terveellisemmän työn luomisessa. Rakennuksilla kiusana on pölyt, mölyt ja kemikaalit, suojavälineitä saattaa unohtua ja jalka lipeää liukkaalla telineellä. Ammattitaitoinen työterveys osaa ennakoida riskit ja rientää avuksi jo ennen kuin vahinko tai sairastuminen tapahtuu.

TYÖTERVEYSHUOLLON TOIMINNAN KIVIJALKA on ns. työpaikkaselvitys, eli työolosuhteiden ja työyhteisön tilanteen kartoitus. Tarkastuksessa selvitetään työympäristön riskit ja annetaan neuvontaa niden minimoimiseksi. Selvitys päivitetään muutaman vuoden välein ja silloin, jos työolosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Selvitysvelvoite tulee kaikille työpaikoille työterveyshuoltolain perusteella, mutta toteuttamistavalle jää joustonvaraa. Suositeltavaa olisi, että selvitystiimiin osallistuu hoitajan ja lääkärin lisäksi työfysioterapeutti ja työpsykologi. Näin saadaan kartoitettua työergonomiaa, vähennettyä riskiä tuki- ja liikuntaelinsairauksille ja rasitusvammoille sekä ammattilaistukea sellaisen reilun työyhteisön rakentamiseen, jossa mielenterveys on huomioitu.

TYÖTERVEYSHUOLLON SUUNNITTELUSSA ja seurannassa tulisi aina olla mukana myös työsuojeluvaltuutettu. Hän on avainhenkilö välittäessään työtoveriensa huolia ja toiveita työnantajan ja työterveyshuollon suuntaan. Työsuojeluvaltuutettu voi työtoverinsa pyynnöstä toimia myös tukihenkilönä sairastumisten yhteydessä sekä työkykyongelmien selvittelyssä.

SINUN TERVEYTESI on niin arvokas asia, että se ansaitsee parhaan mahdollisen suojelun. Rakennusalalla suuri osa työtehtävistä on ns. erityisen sairastumisen vaaran töitä, jolloin lakiin perustuen tarvitaan terveysseurantaa esimerkiksi kuulokäyrän tai kemikaalialtistumisen tutkimiseksi sekä sairastumisten estämiseksi.

SUURI HAASTE on terveysseurannan toteutuminen silloin, kun raksalainen tekee pätkä- tai silpputöitä. Rakennusliitossa onkin pohdittu ratkaisua tähän ongelmaan esimerkiksi terveystarkastusrekisterin avulla. Rekisteristä voisi vaikkapa tekstiviestillä lähteä kutsu terveystarkastukseen silloin, kun edellisessä tarkastuksessa määritelty tarkastusväli on kulunut. Tällä hetkellä seurantatarkastukset jäävät liian usein käytännössä toteutumatta etenkin silloin, kun työnantaja on vaihtunut.

TYÖTERVEYSHUOLLON PÄÄTARKOITUS on estää työntekoa aiheuttamasta haittaa terveydelle ja työkyvylle. Työ voi olla myös voimavara: turvallinen ja kuormitukseltaan sopiva työ tuo paitsi leivän pöytään, myös onnistumisen iloa sekä mukavan yhteisön, johon kuulua. Työterveyshuolto auttaa vahvistamaan näitä voimavaratekijöitä työssä.

TYÖTERVEYSHUOLTO VOI JELPPIÄ raksalaista pitämään huolta omasta terveydestään muulloinkin kuin työssä. Terveystarkastuksissa huomioidaan verenpaineet, terveellinen ravinto sekä riittävä lepo ja uni. Esimerkiksi unihäiriöt ovat kiireisessä elämänrytmissämme nousseet uudeksi kansantaudiksi, jolla on monia haitallisia vaikutuksia hyvinvointiin. Tupakkatuotteet eivät edistä kenenkään terveyttä kuten hyvin tiedämme, eikä alkoholi ole stressi”lääkkeistä” toimivin. Yhä edelleen näemme jopa vakavia työtapaturmia, joissa alkoholilla on ollut osuutta asiaan.

PARHAIMMILLAAN työterveyshuollosta löytyy oma tiimi, jonka puoleen voi luottamuksella kääntyä muissakin kuin suoraan työhön liittyvissä terveyspulmissa. Oman työpaikan sopimus määrittelee sen laajuuden, missä työterveyshuollon palveluita voi käyttää.

KANNUSTAISIN NEUVOTTELEMAAN kattavia työterveyshuollon sopimuksia: tärkeintä on tietysti ihminen eikä raha, mutta työnantajan talousjohtoa varmasti ilahduttaa vähentyvät sairauspoissaolot ja työkyvyttömyysjaksot, joita voimme saavuttaa laadukkailla ennaltaehkäisevillä ja työkykyä tukevilla palveluilla. Investointi työterveyteen maksaa itsensä takaisin korkojen kera. ¶

TEKSTI: MIA SINDA

Työntekijän oikeus työllistämistä edistävään valmennukseen tai koulutukseen

Työllistämistä edistävän koulutuksen tai valmennuksen tarjoamisvelvollisuuden laiminlyömisestä seuraa vahingonkorvausvelvollisuus.

RAKENNUSLIITON jäsenen työsuhde irtisanottiin taloudellisella ja tuotannollisella perusteella lokakuussa 2020. Yksikön työtilanne oli irtisanomishetkellä heikentynyt pysyvästi ja olennaisesti, mutta perusteet, joilla työntekijä valikoitui irtisanottavaksi, vaativat selvittämistä.

Aiemmin yksikön luottamusmiehenä toimineella työntekijällä oli ollut vuonna 2020 yksikössään eniten sairauspoissaolopäiviä. Asiassa saadun selvityksen perusteella vaikutti myös siltä, että vähentämisjärjestykseen liittyvää arviointia ei ollut suoritettu asianmukaisesti. Irtisanottu työntekijä oli saanut yksikön työntekijöiden välillä suoritetussa vertailussa muita vähemmän pisteitä henkilökohtaisesta osaamisesta ja käytettävyydestä työtehtävissä, koska hän oli suorittanut paljon tuntityönä työehtosopimuksen perusteella suoritettavaa työtä, mikä vaikutti projektin taloudelliseen lopputulokseen ja rasitti liiketoimintayksikön taloutta toistuessaan useilla työmailla.

Lisäksi asiassa esitettiin, että työntekijän yhteistyökyvyssä oli ongelmia. Irtisanottua työntekijää ei kuitenkaan ollut huomautettu työsuhteen aikana henkilösuhteissa tai yhteistyökyvyssä olevista ongelmista eikä hänelle ollut annettu näihin tai muihinkaan perusteisiin liittyen varoituksia.

Irtisanomisaikana ilmaantui uutta työtä, jonka perusteella syntyi erimielisyys siitä, oliko tarjolla oleva työ vähentynyt pysyvästi ja olennaisesti myös irtisanotun työntekijän työsuhteen päättyessä ja olisiko tätä työtä pitänyt tarjota työntekijälle määräajaksi. Työsuhteen irtisanomisesta syntyneet erimielisyydet ratkaistiin työnantajan ja Rakennusliiton lakimiehen välillä käydyissä neuvotteluissa sovinnollisesti. Työnantaja suoritti työntekijälle korvausta työsuhteen perusteettomasta päättämisestä sekä yhdenvertaisuuslain mukaista hyvitystä työntekijän syrjinnästä terveydentilan perusteella.

Valmennus ja koulutus jäi uupumaan

Asiaa selvitettäessä ilmeni, ettei työnantaja ollut tarjonnut työntekijälle, joka oli ollut yhtiön palveluksessa yli 30 vuoden ajan, lainkaan työllistymistä edistävää valmennusta tai koulutusta. Työnantajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, on ollut vuoden 2017 alusta lukien velvollisuus tarjota taloudellisella ja tuotannollisella perusteella irtisanomalleen, vähintään 5 vuotta yhtiön palveluksessa olleelle työntekijälle tilaisuus osallistua työllistymistä edistävään valmennukseen tai koulutukseen, joka on toteutettava irtisanomisajan päättymisen jälkeen 2 kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisesti tämä voidaan toteuttaa myöhemminkin, mutta toteutumisaika tai arvioitu aika on oltava työntekijän tiedossa työsuhteen päättymishetkellä.

Valmennuksen tai koulutuksen arvon on vastattava vähintään työntekijän kuukauden laskennallista palkkaa tai samassa toimipaikassa työskentelevän henkilöstön keskimääräistä kuukausiansiota siitä riippuen, kumpi on suurempi. Työnantajan ja henkilöstön välillä voidaan sopia toisin koulutuksen tai valmennuksen arvosta ja valmennuksen tai koulutuksen sijasta muustakin järjestelystä, jolla edistetään irtisanottavan työllistymistä.

Mikäli velvollisuus tarjota työllistymistä edistävää valmennusta tai koulutusta laiminlyödään, on työnantaja velvollinen suorittamaan kertakaikkisena korvauksena sen arvoa vastaavan määrän. Tässä tapauksessa työnantaja ja henkilöstön edustaja eivät olleet sopineet toisin valmennuksen tai koulutuksen arvon määräytymisestä, joten työntekijälle syntyi oikeus korvaukseen, joka vastasi kuukauden laskennallisen palkan määrää. ¶

Olennaista tässä jutussa:

Velvollisuus tarjota työllistymistä edistävää valmennusta tai koulutusta kohdistuu työnantajaan eikä tätä velvollisuutta voida täyttää kolmannen tahon, kuten työeläkeyhtiön tarjoamalla ammatillisella kuntoutuksella. Laiminlyömisestä seuraa vahingonkorvausvelvollisuus.

TEKSTI: PINJA KUUSENAHO JA MINNA VIROLAINEN **KUVA:** JANI LUOMA.

Päivitä digitaitojasi työn ohessa

Osaamisen ohjaksissa -hankkeen koulutussuunnittelija Pinja Kuusenaho Työväen sivistysliitosta

Työelämän digitaitojen parantaminen tuo uusia työkaluja ja osallistumismahdollisuuksia arkeen.

DIGITAIDOT OVAT NOUSSEET vahvasti esiin Rakennusliiton tekemissä osaamistarvekartoituksissa viime vuosina. Moni jäsenistä koki omassa digiosaamisessaan olevan puutteita. Tämä mielessä Rakennusliitto onkin lähtenyt mukaan Työväen Sivistysliiton hankkeeseen, joka tarjoaa monipuolista perustaitoihin keskittyvää koulutusta.

Osaamisen ohjaksissa -koulutukset ovat maksuttomia ja tarkoitettu kaikille suomea perustasoisesti osaaville työikäisille. Pääpaino on digitaidoissa, mutta koulutukset sisältävät myös muuta työelämäosaamista, kuten viestintä-, työnhaku- ja oppimistaitoja.

Osallistujien digiosaamistaso otetaan huomioon opetuksessa.

– Tarvittaessa lähdetään liikkeelle perusteista; laitteiden käyttöönotosta, sähköpostista ja tietoturvaan liittyvistä asioista, koulutussuunnittelija **Pinja Kuusenaho** kertoo.

Kuusi viikkoa kestävä koulutus on räätälöity erityisesti työssäkävijöille. Opetusta on arki-iltaisin kello 16–20, kaksi kertaa viikossa. Lisäksi opintoihin kuuluu itsenäistä opiskelua.

Osaamisen ohjaksissa -koulutukset keväällä 2022

4.4. Turku
3.5. Jyväskylä
23.5. Tampere
20.6 Oulu (kesätauko heinäkuussa)

Syksyllä tulee uusi koulutus myös Helsinkiin.

Kurssille otetaan 15 opiskelijaa, joten varaa paikkasi ajoissa.
Ilmoittaudu mukaan TSL:n verkkosivuilla:
tsl.fi/osaamisen-ohjaksissa.

Verkkotyökalut haltuun harjoittelemalla

Koulutuskokonaisuuden ensimmäiset kerrat ovat lähiopetusta, mutta kurssin edetessä opiskellaan myös etänä verkossa. Etäkokoukset ja verkko-opiskelu kuuluvat opittaviin perustaitoihin.

– Kun verkko-opiskelua ja etäosallistumista on harjoitellut käytännössä, verkossa tarjolla oleviin koulutusmahdollisuuksiin on helpompi tarttua jatkossakin, Kuusenaho toteaa.

Digitaitojen ohella työelämässä tarvitaan yhä monipuolisempaa viestintäosaamista. Kun työhön liittyvä viestintä on laajentunut erilaisiin sovelluksiin ja kanaviin, tarvitaan uudenlaista kirjoitustaitoa.

Osaamisen ohjaksissa -koulutuksessa opetellaan myös havainnoimaan omia oppimisen taitoja.

– On tärkeää ymmärtää, millainen oppija on, jotta voi löytää omat vahvuutensa ja kehittyä oppijana, Kuusenaho selventää.

Oletko kuullut Työhyvinvointikortista?

Työhyvinvointikortin suorittaminen on osa Osaamisen ohjaksissa -koulutusta. Sen yksi tärkeimmistä teemoista on vuorovaikutustaitoihin liittyvä osaaminen, kuten palautteen anto ja vastaanottaminen sekä kuuntelu ja neuvotteleminen. Muita aiheita ovat esimerkiksi työyhteisön kipupisteiden tunnistaminen ja vaikuttamiskanavat.

Työelämän vaatimukset muuttuvat ja työnkuvat kehittyvät yhä monitahoisemmiksi.

– Taitojen päivittäminen parantaa valmiuksia sopeutua työelämän muuttuviin tilanteisiin ja lisää työn mielekkyyttä, Kuusenaho summaa.

Pidemmällä tähtäimellä kyse on työssä jaksamisesta ja siinä etenemisestä sekä työelämässä pysymisestä. ¶

YHDISTÄMME.

Duunimylly on jäsenetusi. Kyseessä on helppo digitaalinen alusta, jolla työnhakijat ja työpaikat kohtaavat.

Työpaikkaa järjestelmässä voivat hakea liiton jäsenet, ja työpaikkailmoituksia jättää alan yritykset. Välitämme myös koulutussopimus- ja oppisopimuspaikkoja.

Tee Duunimyllyyn oma työnhakijaprofiilisi ja hae töitä! Voit lisäksi tehdä paikkavahdin, joka ilmoittaa sinulle sopivista avoimista työpaikoista. Käyttö tapahtuu tietokoneella eAsioinnin kautta ja älypuhelimella helposti mobiilijäsenkortin kautta.

Asiakaspalvelu ja tuki:
p. 020 690 231 (ma–pe 9–15)
osaaja@rakennusliitto.fi

ura.rakennusliitto.fi

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

TEKSTI: SINI SAARITSA **KUVA:** LASSE ARVILA

Se harvinaisempi kuvakulma

SAK:n kulttuuriapurahalla Lasse Arvilan kamera lentää entistä paremmin.

–Mikäköhän siinä nyt sitten olisi… Niin, no… ilmasta tavallaan monet paikat avautuvat eri tavalla. Onhan se sellainen perspektiivi, josta harvemmin paikkoja näkee.

Leca-soratehtaan etumies **Lasse Arvila**, 42, vastaa puhelimeen kotonaan, Kuusankoskella. Taustalta kuuluu pienen lapsen kiljahduksia, ja niiden yli Arvila pohtii, missä piilee drone-kameralla kuvaamisen viehätys.

Sillä jokin siinä on häntä innostanut niin paljon, että hän on jo useamman kerran hakenut Kansan Sivistysrahaston SAK:laisten liittojen jäsenille jakamaa kulttuuriapurahaa paremman dronen hankintaan. Sinnikkyys palkittiin tänä vuonna, kun Arvilalle myönnettiin hankkeeseensa 900 euroa.

Uusi laite maksaa ehkä hitusen enemmän ja on vielä hankinnassa. Mutta mistä harrastus on saanut alkunsa?

– Oikeastaan koko elämän ajan on tullut puuhattua jonkun radio-ohjattavan kanssa.

Aikuisiällä hän innostui työkavereiden mukana kuvaamaan lennokeilla.

– Niissä oli haasteensa. Monta päivää tehtiin töitä, että saatiin kaikki toimimaan. Dronet taas ovat automatisoituja ja lennokkeihin verrattuna äärimmäisen helppoja lennättää.

Viisi vuotta sitten Arvila hankki oman drone-kameran ja alkoi lennätellä sitä kotipellolla. Mutta pian kuvauskohteet laajenivat lähimaisemista muihin kohteisiin. Arvila kuvaa yläilmoista ”ihan mitä vain”: poikansa moottoripyöräilyä, Kouvolan sairaalan rakentumista ja vaikka musiikkivideota, jossa hänen latinotanssien opettajana työskentelevä puolisonsa on mukana.

Videolla miesartisti laulaa ”romántica, lunática”, ja naiset tanssivat tiellä, huvijahdin kannella ja pihalla, välillä ylhäältä päin kuvattuina.

– Se oli ihan opettavainen kokemus. Haasteellista kuvata, kun ei oikeastaan ollut määrätty, että mitä kuvataan ja milloin, Arvila naurahtaa.

Vaikka kiinnostus dronen käsittelyyn juontuu radio-ohjattavista, Arvilan harrastus on silti ennen kaikkea valokuvausta. Sitä on tullut seurattua lapsesta asti.

– Isä on ikänsä valokuvannut, ihan kaikkea.

Arvilan isä on toiminut aktiivisesti Kouvolan videokuvaajien yhdistyksessä. Sieltä Arvilalle tuli pyyntö seurata uuden sairaalan rakennustyömaata lintuperspektiivistä. Arvila teki keikan, omaksi huvikseen vain.

Samoin hän on kuvannut Kuusankosken Keltin kyläyhdistyksen toimintaa, tosin korona-aikana tapahtumat ovat olleet harvassa.

Arvila on hyödyntänyt dronetaitojaan myös töissä, Leca Finland Oy:ssä, jossa hän on työskennellyt prosessiteollisuuden parissa viimeiset 16 vuotta. Työhön kuuluu valvomotyöskentelyä ja erilaisia tehtaan kunnossapitotehtäviä, ja lisäksi Arvila toimii työpaikkansa luottamusmiehenä.

– Olen tarkastellut dronen avulla erilaisia korkeita paikkoja tehtaalla.

Apuraha innostaa syventämään omaa osaamista dronen käsittelyssä. Viime vuosina säännöt ovat tiukentuneet, ja alan harrastajilta vaaditaan jo koulutusta.

– Olen ajatellut nyt käydä sen kurssin, joka pitää olla suoritettuna, jos kuvaa esimerkiksi vähänkään suuremmissa yleisötapahtumissa, Arvila sanoo.

Kun hän on aikaisemmin kuvannut esimerkiksi Kouvolan keskustassa, on lupien pyytäminen lennonjohdolta riittänyt.

Puhelun taustalla kuuluva ääntely alkaa muuttua vaativammaksi. Puolitoistavuotiaan tyttären sanelemat säännöt käskevät Arvilaa keskittymään nyt tärkeimpään. ¶

Uutta musiikkia haudan takaa

DAVID BOWIE: TOY (TOY-BOX). ISO RECORDS.

Bowie jaksaa yllättää. Haudan takaa poksahtaa ilmoille uutuus, josta suorastaan huokuu soittamisen ilo. Kadonnut albumi, jossa mies muistelee nuoruuttaan 60-luvulla. Tämän piti ilmestyä 2000-luvun alussa, mutta Bowie ja hänen yhtyeensä siirtyi silloin työstämään tiukasti ajassa ollutta albumia *Heathen*, ja *Toy* jäi julkaisematta. Toy-albumin kappale *Conversation Piece* julkaistiin aikoinaan kuitenkin *Heathen*-CD:n erikoispainoksessa.

Toy-box koostuu kolmesta 10 tuuman tuplavinyylistä, tai vaihtoehtoisesti kolmesta CD-levystä. Toy muodostaa ensimmäisen levyn, **Tony Viscontin** miksaama *Alternatives & extras* toisen, ja *Unplugged & somewhat slightly electric* kolmannen. Minun oma suosikkini on ehdottomasti tuo keskimmäinen tuplavinyyli. Tony Viscontin uudet miksaukset kuulostavat todella upeilta, ja kappalevalikoima on paras. Erityisesti pidin **Lisa Germanon** soittamasta viulusta, joka tuntuu sopivan hienosti sähkökitaroiden sekaan. Kuunnelkaapa vaikka *Baby loves that way* tältä levyltä.

Alternatives & extras -tuplan avaava *Liza Jane* on tiukkaa rytmibluusia, jossa Bowien ääni on miksattu asiaankuuluvasti särölle, ja koko bändi tuntuu pitävän hauskaa kappaleen loppuun asti. Soittamisen ilo onkin asia, joka nousee levystä selkeästi esille. Albumi on sellainen kokonaisuus, että sitä jaksaa kuunnella aina uudelleen ja uudelleen. Kaikille löytyy kaikkea. *In The Heat Of The Morning* jää soimaan päähän kertakuulemasta, *Conversation Piece* on hyvin kaunis, ja taiteellinen *Toy (Your Turn To Drive),* on selvää klassikkoainesta. Levyltä löytyy myös rokkaava *Can´t Help Thinking About Me*, jonka jotkut saattavat muistaa *VH-1 Storytellers* -ohjelmasta, ja joka aikoinaan käynnisti tämän levyn äänitykset.

JYRI VASAMAA

Elämää siltatyömaalla

MAYLIS DE KERANGAL: SILLAN SYNTY (SILTALA 2022)

Sillan synty on suuri tarina. Taivaisiin kurkottava rakennelma yhdistää kaksi maailmaa, nopeuttaa liikennettä, symboloi kehitystä ja edistystä, eteenpäin puskevaa elämää.

Sillan synty on myös surullinen tarina. Luonto ja kaupungin liepeille siirtyneet surulliset alkuperäisasukkaat menettävät jälleen yhteyden pyhiin paikkoihinsa, hautoihinsa, lääkekasviensa osaamiseen.

Jokea ruopataan ja lietettä dumpataan. On vihaa ja katkeruutta, poliittisia kilpailijoita, sabotaasisuunnitelmia, uhkailua.

On jämäkkä työmaan johtaja. On työtaistelu, jonka voitto on kompromissi, mutta silti järjestäytyneiden työntekijöiden voitto!

On eteenpäin katsovaa elämää, työmaita työmaiden joukossa.

On ihmisiä ihmisten joukossa. Rakkauttakin on. Joskus ihmiset kohtaavat toisensa.

Ranskalaisessa romaanissa uppoudutaan kovalla imulla kaikkeen elämään ja tekemiseen, mitä valtavalla siltatyömaalla ja sen liepeillä voi olla. Todella pitkät virkkeet ovat välillä raskaita, mutta usein oikein pakottavat imuunsa.

Kuvitteellisen Cocan rakennustyömaa ja siellä syntyvä silta ovat jokaisen asioita. Tämä on kuhiseva pieni suuri tarina elämästä.

INARI JUNTUMAA

Pete Risku, raudoittaja, luottamusmies, Ylöjärvi

Mitä pelastettavissa on.

RAKENTAMINEN on lähes riippuvaista yksityisautoilusta. Onhan täysin mahdotonta, että duunari pääsisi millään muulla keinolla työmaalle, kuin omalla autolla. Töihin pääsemättömyys estää rakentamisen ja siksi koko rakennusteollisuus seisahtuu. Yksityisautoiluun kannustetaan voimakkaasti erityisaloja koskevan veromenettelyn avulla ja lisäksi Rakennusliitto kamppailee kompensaatioista polttoaineen hinnan vaikutuksiin rakentajille. Tämänhetkisessä maailmassa ajatus alkaa olla hieman vanhanaikainen.

FOSSIILISTEN POLTTOAINEIDEN käytöstä on luovuttava niin nopeasti kuin mahdollista. Juuri julkaistun ympäristöraportin mukaan maapallon elinkelpoisuus vähenee nopeammin kuin tähän asti on ollut havaittavissa. Yksi merkittäviä ratkaisuja tässä on yksityisautoilun vähentäminen. Tämän vuoksi olisi tärkeää panostaa polkupyörä- ja julkisen liikenteen kehittämiseen sujuvaksi siellä, missä se on toteutettavissa. Tämä kehitys on alkanut jo sivistyneen Euroopan puolella, jossa esimerkiksi Pariisi on aloittanut mittavan ohjelman autoilun vähentämiseksi kaupungissa.

ON MUITAKIN SYITÄ. Öljyn ympärillä on kahakoitu useita kertoja ja nytkin jokainen ostamatta jätetty polttoainelitra vähentää niitä tuloja, millä **Putin** rahoittaa täysin mielivaltaista hyökkäystään nyt näkyvimmin Ukrainassa. Tähän asiaan Rakennusliitossa reagoitiin nopeasti ja päätettiin lopettaa yhteistyö venäläisomisteisen toimijan kanssa. Maailman nopea vastalause Putinin Venäjän toimille ja siinä mukana oleminen on solidaarisuuden ja rauhan tukemista.

HIEMAN KAPEAKATSEISEN näkökulman rinnalle autoilun välttämättömyydestä rakentajalle toivoisin keskustelua siitä, miten voitaisiin yhtä tehokkaasti tukea muita työssäkäyntimuotoja, kuten pyöräilyä. Miten voidaan tukea sähköavusteisen pyörän hankintaa tai järjestellä pysäköinti turvalliseksi? Sovitaan että pyöräillessä työmatka kuuluu työaikaan? Tietysti julkisen liikenteen käyttöä kuuluisi tukea samalla. Se tehdään tulevaisuuden ja rauhan puolesta. ¶

KUVA: SAMI LAPPALAINEN

Vegen voimalla jaksaa paremmin

Nokialla asuva rakennusmies Sami Lappalainen laihtui roimasti vaihdettuaan kasvispainotteiseen ruokavalioon. Esimerkin innoittamana moni työkaverikin on kiinnostunut vegevaihtoehdoista.

TEKSTI
SANNA PÖYRY

TYÖPÄIVÄN AIKANA Lappalainen ei syö lihaa. Muuten kanaa menee ”ehkä kerran 2 viikossa”, punaista lihaa kerran kuussa eli kebab-päivänä oman pojan kanssa. Myös meijerituotteet ovat jääneet: maito on vaihtunut kaurajuomaan, ja voin sijaan kotona kuluu oliivi-, rypsi- ja rapsiöljyä.

– Liikun ja teen paljon fyysistä työtä töissä, ja silti jaksan pelkkien kasvisten voimalla. Ei ole vaikeaa, sillä työmaat ovat yleensä kaupan lähellä, ja niissä on todella usein kattavat salaattibaarit.

Oma linja ei löytynyt yhdessä yössä. Ärhäkkä loikka vegaaniksi nuorena opiskelijana johti vakavaan anemiaan. Kun Sami lähti toisen kerran kasvislinjalle 2014, hän teki sen pikkuhiljaa. Silti maha oli sekaisin 4 viikkoa, koska kroppa ei ollut tottunut lihattomuuteen.

– Laihduin 52 kiloa 3 vuodessa, ja sittemmin paino on pysynyt 72 kilossa. Myös vireystaso on aivan toista! Kasviksilla jaksan painaa töissä ja pitkillä lenkeillä, sillä kasviproteiini sulaa hitaasti, hän kertoo ja jatkaa:

– Ja jos verrataan vegaani- ja vegekasseja sekasyöjän ruokakassiin, ne pesevät sen ekologisuudessa. Vaan kukapa tekisi sen tutkimuksen, joka todistaa viidennekseen kansasta olevan väärässä?

Oman hyvinvoinnin ehdoilla

Samin mukaan alkuun pääsee jo sillä, että vähentää lihan määrän puoleen. Nykyään se on helppoa työmaillakin, sillä ruokaloissa on kasvis- ja vegaanivaihtoehtoja.

– Kun aikoinaan vaadin vaihtoehtoa vakiruokapaikkaani, omistaja yllättyi, että vegaaniruoalla oli

niin paljon kysyntää. Mutta kun ihmiselle annetaan vaihtoehtoja, yleensä se uskaltaa kokeilla.

Työkavereiden rehuista naljailukin on muuttunut mielenkiinnoksi Samin ruokia kohtaan.

– Esittelen työmailla, mitä olen kokannut evääksi, ja annan maistaa. Toisin kuin 2000-luvun alussa, kaupoissa on niin hyviä vege- ja vegaanituotteita, ettei mausta tarvitse tinkiä. Sain kyllä käydä läpi 9 kaurajuomaa ennen kuin löysin tämän, joka maistuu hyvältä ja sopii kaikkeen.

Useampi työkaverikin on todennut kahvimaidon kaurajuomaan vaihdettuaan, ettei pakki ole enää niin sekaisin.

– Silti tällä alalla osa vetää litran maitoa päivässä ja lounaaksi roiskeläpän. Sitten piereskellään 24 tuntia vuorokaudessa ja ihmetellään, kun maha roikkuu melkein polvissa.

– Koska en käytä maitotuotteita, väitetään etten saa tarpeeksi kalsiumia ja kaliumia. Mutta yhtään luuta ei ole murtunut. Syön älyttömästi kalium- ja kalsiumpitoisia kasviksia, kuten kaaleja ja parsoja.

Nautiskellen keittiössä

Kotona Sami kokkaa jatkuvasti, ja etenkin vegaaniset Muu-tuotteet ovat kovassa käytössä.

Kaupoissa on niin hyviä vege- ja vegaanituotteita, ettei mausta tarvitse tinkiä.

– Vegaanipizzan teen Muu-jauhiksesta, kotimaisista sienistä, paprikasta ja vegaanisesta juustosta. Siitä kun nappaa 3 palaa mukaan ja hedelmiä päälle, jaksaa töissä pitkään.

Ykkösherkku on kesäkurpitsapasta, jossa on sieniä, tomaattia, paprikaa ja vegaanista kaurakermaa. Myös vegaanimakkarat innostavat, ja kotimaisista kaloista uusi suosikki on järvisärki.

– Tein piiraan särkipurkista ja sienistä – ai että tuli hyvää! Sienten protsku on tärkeä proteiininlähde.

Entä mistä löytyy aika kokeiluihin keittiössä?

– Rakastan ruoanlaittoa ja saatan kokkailla tuntikausia. Ihmettelijöille sanon, että älypuhelimen käytön vähentämisen myötä sitä aikaa löytyy ihmeesti.

Tärkein motivaattori ja kriitikko on oma poika.

– Hän tykkää jo vegesafkasta. Kun saat 11-vuotiaalle ruoan menemään alas, ruoka on onnistunut. ¶

→ Sarjakuva

A KASSA

NÄIN HAET ANSIOPÄIVÄRAHAA

1. **Ilmoittaudu viimeistään ensimmäisenä työttömyys- tai lomautuspäivänä työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon.**
2. **Täytä ansiopäivärahahakemus A-kassan eAsioinnissa hakemusjakson päätyttyä.**
3. **Tarkista, että sinulla on kaikki tarvittavat liitteet päivärahahakemukseen.**
4. **Lähetä ansiopäivärahahakemus liitteineen.**
5. **Toimita mahdollisesti pyydetyt lisäselvitykset ja puuttuvat liitteet.**

A-kassa.fi

Seuraa meitä somessa
Följ oss på some
@AvoinKassa

→ **eAsioinnin** ja tarkemmat hakuohjeet löydät verkkosivuiltamme.

→ Hakemusten ja eAsiointiin saapuvien viestien vastausajan voit tarkistaa päivärahahakemusten käsittelytilanteen yhteydestä.

→ Du hittar **E-tjänsten** och ansökningsinstruktioner från vår webbsida.

→ Du kan kontrollera behandlingssituationen och svarstiden för inkommande E-tjänstens meddelanden i samanhang med behandlingssituationen.

SÅ HÄR SÖKER DU DAGPENNING

1. **Anmäl dig senast den första arbetslöshets eller permitteringsdagen som arbetslös arbetssökande till TE-byrån.**
2. **Fyll i ansökan via A-kassans E-tjänst efter avslutad ansökningsperiod.**
3. **Kontrollera att du har alla behövliga bilagor för ansökan om dagpenning.**
4. **Skicka ansökan om dagpenning med bilagor**
5. **Leverera eventuella begärda tilläggsutredningar och bilagor som fattas.**

Olemme tukenasi, jos jäät työttömäksi tai sinut lomautetaan - turvaamme toimeentulosi muutosten hetkellä.

Avoin työttömyyskassa
PL 116, 00531 Helsinki

Palvelunumero
020 690 455

Kotisivut ja eAsiointi
a-kassa.fi

Kassa vastaa

Voinko saada avustusta, jos otan työn vastaan kauempaa?

Voit hakea A-kassasta liikkuvuusavustusta, jos työmatkasi on pitkä. Liikkuvuusavustuksen tarkoituksena on kannustaa työn vastaanottamiseen kauempaakin kotoa ja se korvaa työmatka- ja muuttokuluja. Liikkuvuusavustus on 34,50 euroa päivässä vuonna 2022 ja se on veronalaista tuloa. Lisäksi voit saada lapsikorotuksen alle 18-vuotiaista lapsista.

Liikkuvuusavustusta voidaan myöntää, jos vastaanotat työttömänä kokoaikatyön tai osa-aikatyön kauempaa kotoasi. Jos aloitat kokoaikatyön, edestakaisen työmatkan tulee olla yli kolme tuntia saadaksesi avustusta. Osa-aikaisen työn ollessa kyseessä edestakaisen työmatkan tulee olla yli kaksi tuntia. Lisäksi työsuhteen tulee kestää vähintään kaksi kuukautta.

Lue lisää liikkuvuusavustuksesta ja sen hakemisesta verkkosivuiltamme a-kassa.fi.

Milloin hakemukseni käsitellään?

A-kassan verkkosivuilta osoitteessa a-kassa.fi löydät hakemusten käsittelytilanteen. Päivitämme joka arkipäivä sivuillemme ajantasaisen käsittelytilanteen niin ensihakemusten kuin työtunteja sisältävien jatkohakemusten osalta.

Jos olet lähettänyt päivärahan pikahakemuksen tai jatkohakemuksessasi ei ole muutoksia aiempaan hakemukseen, hakemuksesi käsitellään automaattisesti ja päivärahasi maksetaan aikaisintaan jo seuraavana arkipäivänä.

Huomaathan, että arkipyhäviikkoina on hyvä varautua normaalista poikkeavaan maksupäivään.

KOONNUT SOILE AHREMAA-LUTTINEN

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä: **Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki.** Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi! Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:
a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

OSASTOTAPAHTUMAT

Os. 002, Helsingin maalarit

Rakennusliiton kesäpäiväristeily 11.–12.6. Tallinnaan. Mahdollisuus käydä maissa su 12.6. klo 8–12. Lähtö la 11.6. klo 18.30 Länsisatamasta ja paluu su 13.6. klo 16. Osasto on varannut 18 kpl kahden hengen A-luokan hyttiä, täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Matkan omavastuuhinta on 20 €/hlö, johon sisältyy buffet-illallinen ja -aamiainen. Perheristeilijöitä osasto tukee 30 €/hytti sekä maksaa illalliset ja aamiaiset buffetissa kuitteja vastaan. Ilmoittautumiset: johanna.elonen@rakennusliitto.fi.
Hallitus

Os. 010, Tampere

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, osaston tilat, Sorinkatu 4 A, Tampere tai Teamsin kautta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää Rakennusliiton varapuheenjohtaja Kimmo Palonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Mikäli osallistut Teamsin kautta ilmoittautumiset: rlosasto10@gmail.com.
Hallitus

Os. 025, Kemi-Tornion maa- ja vesirakentajat

Kevätkokous la 2.4. klo 16, Kemin Lumilinna, Lumilinnankatu 15, Kemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ilmoittautumiset ja mahdolliset ruoka-aineallergiat viimeistään pe 25.3. p. 040 535 6230.
Hallitus

Os. 028, Varkaus

Kevätkokous to 31.3. klo 16.30, Ruokaravintola Amanda, Pirnankatu 4, Varkaus. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Matti Leinonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

OSASTOTAPAHTUMAT

Os. 042, Hyvinkää

Kevätkokous to 31.3. klo 17.30, Järjestötalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Rakennusliiton kesäpäiväristeily 11.–12.6. Tallinnaan. Bussi lähtee la 11.6. klo 16 Hyvinkään rautatieasemalta–Uudenmaankatu–Hyvinkäänkylä–tie 130–moottoritie. Paluu su 12.6. klo 16.20 Helsingin Länsisatamasta Hyvinkäälle. Sitovat ilmoittautumiset alkaen pe 1.4., Matti Ihanus p. 040 510 5654. Paikkoja rajoitetusti!
Hallitus

Os. 043, Pori

Kevätkokous pe 1.4. klo 18, Hotelli Amado, Keskusaukio 2, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 047, Lohja

Kevätristeily 20.–21.5. Turku–Tukholma, Viking Grace. Osaston jäsenille puolisoineen. Varausmaksu jäsenille ja avecille 50 €/hlö. Hintaan sisältyy: buffet-illallinen, meriaamiainen ja buffet-päivällinen sekä bussikuljetus. Majoitus 2-hh Seaside Four-hyteissä. Varaukset viimeistään su 10.4., s-postilla rak.osasto47@gmail.com tai Pentti Nurmesniemi p. 040 047 2817. S-postissa ilmoitettava lähtijöiden nimet ja syntymäajat. Varausmaksut suoritetaan osaston tilille LUSP FI02 4006 1040 0677 65.
Hallitus

Os. 051, Jyväskylä

Pilkkikilpailut la 26.3. klo 10 Saviolla, Saviontie 1312, Lievestuore.
Kevätkokous ti 29.3. klo 18, Messi, Tikkutehtaantie 1, Vaajakoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokoukseen osallistuville tarjotaan ruoka. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 055, Järvenpää

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Järvenpäätalo, Hallintokatu 4, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Kevätkokous la 26.3. klo 13, TT-Halli, Ahlströminkatu 10, Pietarsaari. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 079, Porvoo

Kevätkokous la 9.4. klo 11, osaston toimisto, Sibeliuksenbulevardi 36, Porvoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

→ Liitossa

OSASTOTAPAHTUMAT

Os. 083, Keuruu

Kevätkokous la 9.4. klo 15, Keuruun Liikelataamo, Tervantie 15, Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen osallistujille keilausta, ruokailu ja sauna.
Hallitus

Os. 086, Kokkola

Kevätkokous ma 28.3. klo 18, Ristirannankatu 7 Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Veteraanijaosto Pikiukkojen kevättapaaminen ti 29.3. klo 13, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Suunnitellaan koronan jälkeistä toimintaa kahvittelun merkeissä. Kaikki mukaan!

Os. 123, Rauma

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Ravintola Savila, Vanhankirkonkatu 1, Rauma. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Hallitus kokoontuu klo 17.
Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Kevätkokous to 31.3. klo 17, Neste Lempäälä Mantunkulma, Manttaalitie 2, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat, keskustelua kevätretkestä sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 206, Juva

Kevätkokous su 27.3. klo 17, Työntuloksen kerhohuone, Peltotie 1–3, Juva. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 283, Viiala

Kevätkokous ke 30.3. klo 18, Viialan Sampola, Vakkistentie 5, Akaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 286, Nivala

Kevätkokous to 3.3. klo 18, Sinikan lounaspalvelu, Ståhlbergin-katu 1, Haapajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Kevätkokous ti 29.3. klo 17.30, Perttulan kansantalo, Nummenpääntie 9, Nurmijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokatarjoilu.
Hallitus

Os. 320, Laihia

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Kansantaloyhdistyksen kokoustilat, Laihiantie 36, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Keskustellaan Muutos 2023 väliraportista. Päätetään kesällä/syksyllä tehtävästä teatteriretkestä, mikäli rajoitukset sallivat. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 378, Orimattila

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Cafe Misako, Hevostie 2, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Juntturikerho kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 12, os. 10:n tilat, Sorinkatu 4, paitsi heinä- ja elokuussa. Osastomme eläkeläiset kokoontuvat kahvittelemaan ja vaihtamaan kuulumisia. Tule mukaan keskustelemaan ja suunnittelemaan kanssamme mielekästä veteraanitoimintaa. Kerhon puheenjohtajana jatkaa Rauno Viljanen p. 050 594 4168.

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous to 31.3. klo 17.30, Jyväskylän palvelupiste, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu! Tervetuloa!
Hallitus

Os. 459, Vantaa

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 547, Lahti

Kevätkokous pe 1.4. klo 18, osaston toimistolla, Hämeenkatu 32 A, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Yhteystiedot

Rakennusliitto ry
Siltasaarenkatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003, **www.rakennusliitto.fi**

Keskustoimisto avoinna:
ma–to 8.30–16, pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavat asiakirjat:
Rakennusliitto ry/Asiakirjat, PL 307, 00531 Helsinki

Palvelunumerot:
Jäsenyysasiat 020 690 231, ma–pe 9–15
Työnantajatilitykset 020 774 3344, ma–pe 9–15
tai **ta-tilit@rakennusliitto.fi**

Palvelupisteiden yhteystiedot
www.rakennusliitto.fi/yhteystiedot

Avoin työttömyyskassa A-kassa
PL 116, 00531 Helsinki, **www.a-kassa.fi**
020 690 455, ma–pe 8.30–15

VETERAANITOIMINTA

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Risteilymatka 23.–24.5. Tallinnaan. Auto mukana matkalla. Lähtö ma 23.5. klo 12.30 Harjukadun tilausajolaiturista. Matkareitti: Vaajakoski–Joutsa–Satama. Laiva lähtee Helsingistä ma 23.5. klo 18.30 ja Tallinnasta ti 24.5. klo 16.30. Matkan hinta, jos lähtijöitä on: 50 hinta 65 €/hlö, 40 hinta 75 €/hlö tai 30 hinta 85 €/hlö. Näissä hinnoista saavat veteraanit ja avecit alennusta 25 €/hlö. Hintaan sisältyy kuljetukset ja majoitus B2-hytissä. Ilmoittautumiset viimeistään ma 2.5.; Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo 040 768 8811.

Turun rakentajaveteraanit

Vuosikokous ma 9.5. klo 10, Turun palvelupisteen kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.

TAPAHTUMIA

PERINTEINEN RAKENTAJAKARAVAANARIEN KOKOONTUMINEN 27.–29.5.

Paikka: Niemenharjun matkailukeskus, Harjukatu 2, Pihtipudas
Hinta: 100 €, joka sisältää: auto-/vaunupaikan valosähköllä, saunat, aamupalat (la ja su) sekä lounaan (la) kahdelle henkilölle.Tarkempi ohjelma jaetaan paikan päällä.

Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 15.5.,
Ismo Ojala p. 040 086 8103.

ONNEA

90 vuotta

Koponen Aino Annikki 7.4., Järvenpää.
Os. 055, Järvenpää

80 vuotta

Johansson Martti Raimo A 28.1., Lohja.
Os. 118, Nummela

MUISTOLLE

Allén Reino

Osastomme pitkäaikainen jäsen Reino Allén kuoli 6.2.2022. Hän oli syntynyt 27.5.1938 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 18.8.1989.
Muistoa kunnioittaen
Os. 022, Kerava

Ceder Veikko Kalevi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Veikko Kalevi Ceder kuoli 10.2.2022. Hän oli syntynyt 13.6.1930 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1954.
Muistoa kunnioittaen
Os. 404, Porin putkimiehet

Kivelä Kauko Johannes

Osastomme pitkäaikainen jäsen Kauko Johannes Kivelä kuoli 14.1.2022. Hän oli syntynyt 21.1.1928 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1957.
Muistoa kunnioittaen
Os. 295, Jokilaakso

Laitala Veikko Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Veikko Olavi Laitala kuoli 20.2.2022. Hän oli syntynyt 24.9.1935 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1961.
Muistoa kunnioittaen
Os. 086, Kokkola

Laukka Esko Ilmari

Osastomme pitkäaikainen jäsen Esko Ilmari Laukka kuoli 1.2.2022. Hän oli syntynyt 24.12.1948 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1966.
Muistoa kunnioittaen
Os. 102, Oulun maalarit

Lehtonen Aarne Armas

Osastomme pitkäaikainen jäsen Aarne Armas Lehtonen kuoli 8.12.2021. Hän oli syntynyt 15.4.1928 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1966.
Muistoa kunnioittaen
Os. 010, Tampere

Määttänen Toivo Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Toivo Olavi Määttänen kuoli 25.11.2021. Hän oli syntynyt 17.6.1930 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.8.1968.
Muistoa kunnioittaen
Os. 029, Kuusankoski

Mörönen Pertti

Osastomme pitkäaikainen jäsen Pertti Mörönen kuoli 18.1.2022. Hän oli syntynyt 8.6.1936 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1980.
Muistoa kunnioittaen
Os. 015, Turun kirvesmiehet

Pykönen Kaarlo Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Kaarlo Olavi Pykönen kuoli 16.2.2022. Hän oli syntynyt 18.3.1923 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.12.1938.
Muistoa kunnioittaen
Os. 601, Helsingin muurarit

Vilen Martti Aulis

Osastomme pitkäaikainen jäsen Martti Aulis Vilen kuoli 1.1.2022. Hän oli syntynyt 10.8.1932 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1963.
Muistoa kunnioittaen
Os. 066, Lahti

Rakentaja

PÄÄTOIMITTAJA
JOHANNA HELLSTEN
P. 040 770 5194

VIESTINTÄPÄÄLLIKKÖ
JANNE MÄKINEN
P. 040 352 1161

TOIMITTAJA
JUKKA NISSINEN
P. 050 2785

VIESTINNÄN ASSISTENTTI
SOILE AHREMAA-LUTTINEN
P. 020 774 3031

TOIMITUKSEN SÄHKÖPOSTIOSOITTEET:
ETUNIMI.SUKUNIMI@RAKENNUSLIITTO.FI

JULKAISIJA
RAKENNUSLIITTO RY

TOIMITUKSEN OSOITE
SILTASAARENKATU 4, HELSINKI

TAITTO
PUNAMUSTA OY,
SISÄLTÖ- JA SUUNNITTELUPALVELUT

POSTIOSOITE
PL 307, 00530 HELSINKI
PUHELIN, VAI HDE 020 774 003

TILAUSHINTA
12 KK/30 €

PAINOPAIKKA
PUNAMUSTA, FORSSAN YKSIKKÖ
ISSN 0355–8614

ILMOITUSMYYNTI
TIETOTALLI OY/JYVÄSKYLÄ
HEIDI ANDERSSON
P. 050 528 7770
HEIDI.ANDERSSON@TIETOTALLI.FI

Lehden ilmestymispäivä on torstai.

Seuraavassa numerossa:

TEEMA:

Nuoret rakentajat ja koulutus

Toukokuun Rakentaja tarkastelee kahta tulevaisuuden kannalta tärkeää asiaa: nuoria rakentajia ja koulutusta. Elämän mittaisesta oppimisesta esimerkkinä on kaksi alanvaihtajaa, jotka opiskelevat rakentamisesta uutta uraa. Rakennusliiton monella alustalla pyörivät koulutukset tavoittavat yhä helpommin rakentajia ympäri Suomen. Liiton rekrypäivät alkavat olla jo perinne; niillä työnantajat ja työntekijät kohtaavat ja uusia työsuhteita syntyy.

Ilmestymispäivä
6.5.2022

Aineistopäivä
8.4.2022

RAKENTAJA 4/22
Aineistopäivä 20.5.2022
Ilmestymispäivä 17.6.2022

RAKENTAJA 5/22
Aineistopäivä 22.7.2022
Ilmestymispäivä 19.8.2022

RAKENTAJA 6/22
Aineistopäivä 2.9.2022
Ilmestymispäivä 30.9.2022

Ilmoitusvaraukset:

Tietotalli Oy/Jyväskylä
Heidi Andersson
050 528 7770
heidi.andersson@tietotalli.fi

Kun välität,
valitse heille parasta –
Turvassa-henkivakuutus!
Eikä muuten maksa paljon.
Rakennusliiton jäsenelle vain
9,87 €/kk
Hintaesimerkki 2022 30-vuotias
Rakennusliiton jäsen,
korvaussumma 100 000 €.
Hymyile,
olet
Turvassa.
Turvaa rakkaimpasi
Turvassa
-henkivakuutuksella
Henkivakuutus ei varsinaisesti hyödytä sinua vaan heitä, jotka
ovat sinulle kaikista rakkaimpia. Eivätkö he ansaitsekin parasta?
Turvassa-henkivakuutus on uusi ja erityisesti ammattiliiton
jäsenelle edullinen henkivakuutus. Hinta saattaa
yllättää sinut iloisesti, laske vaikka itse
turva.fi/henkivakuutus
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva • turva.fi • 01019 5110
Turvassa-henkivakuutuksen myöntää LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
turva